

Årets stora vinterdäcktest avslöjar:

SKILLNADEN SOM KAN RÄDDA LIV

Dubbat: 7 nya + 1 begagnat

Friktion: 7 nya + 1 begagnat

INGEN SKA DÖ
AV RATTFYLLERI

Förödande konsekvenser när begagnad bil krocktestades!

Rost kan höja risken att skadas svårt eller dö visar Folksams och Villaägarnas unika krocktest av två rostskadade begagnade bilmodeller. De hade olika omfattande fabriksrostskydd.

Båda bilarna var godkända av bilbesiktningen och krocktestades enligt Euro NCAP 2017/18 av Thatcham Research.

Bil 1 hade bristfälligt fabriksrostskydd med rostbetyg 2 i Vi Bilägares unika rosttest. I krocktestet tappade bilen 8 poäng i vuxenskyddet, och fick 18 poäng, jämfört med 26 när den var ny. **Det motsvarar ca 20 % ökad risk för att skadas svårt eller dö vid en kollision.**

Bil 2 hade ett omfattande fabriksrostskydd med rostbetyg 4 (5-gradig skala) i Vi Bilägares unika rosttest. I krocktestet tappade bilen 1 poäng i vuxenskyddet och fick 32 poäng jämfört med 33 när den var ny.

När Vi Bilägare gjorde sitt rosttest på bil 1 rekommenderade de:

För lång livslängd bör extra rostskyddsbehandling sättas in, så tidigt som möjligt.

Om den rekommendationen hade följts så hade bil 1 säkert behållit sina poäng och 4 stjärnor enligt Euro NCAP och därmed krocksäkerheten.

Slutsats: Rost påverkar krocksäkerheten.

Därför rekommenderar Folksam bilar med rostbetyg 1 eller 2 enligt Vi Bilägare*:

Rostskyddsbehandla bilen för att behålla krocksäkerheten.

* t ex flertalet modeller från Toyota, Honda, Mitsubishi, Nissan, Subaru, Suzuki, Fiat, Chevrolet.

Se rosttest för din bilmodell på www.vibilagare.se

Erbjudande: rostskyddskontroll

För oss är det viktigt att du känner dig trygg med din bil. Därför erbjuder vi dig en rostskyddskontroll för endast 295 kr (ord pris 450).

Vi använder specialinstrument och inspekterar mer än 65 utsatta punkter. Du får en professionell och tillförlitlig rapport om bilens roststatus.

Och du är med under hela kontrollen.

Närmsta Dinitrol® Center hittar du på www.dinitrolcenter.se

Vi förlänger bilens bäst-före-datum.

Vi är Sveriges ledande kedja för bilrostskydd och finns över hela Sverige.

INNEHÅLL

NUMMER 6 2023

- 4 LEDARE** Inga ansökningar för alkobom i hamnar
- 6 DIALOG** Förslag: Inför familjemedlemskap
- 8 NYHETER** Nybildad ungdomsklubb välkomnas
- 9 NYHETER** Fler poliser utbildas för nykterhetskollar
- 10 NYHETER** Projekt banar väg för fler drogkontroller
- 12 NYHETER** Nästan var fjärde trafikdödad 75 plus
- 14 NYHETER** Dags för nytt Tylösandsseminarium
- 16 REPORTAGE** Nordkalotten bjuder på storslagen natur
- 24 KONSUMENT** Stort vinterdäcktest med och utan dubb
- 40 PROVKÖRNING** Honda-suv med 4WD och hybriddrift
- 42 REPORTAGE** MHF väckte intresse på truckshow
- 44 KRYSSSET** Ny vinstchans för kryssugna läsare
- 46 I BACKSPEGELN** Millennialskiftesminnen med mersmak
- 47 FRILÄGE** Tv-bekant bärgarprofil har ordet

Nära ögat – men snart finns ny teknik

I dagsläget är en manuell pupillometer det instrument som står till buds när polisen ska avslöja drograttfyllerister. Ett nytt pilotprojekt ska bana väg för mer effektiva metoder. **Sid 10–11**

Semesterfrågan: Vart är vi på väg?

Norrbottensleden är en färgstark turistattraktion, speciellt så här på höstkanten. Motorförarens utsände tar alla läsare med på storslagen naturupplevelse. **Sid 16–22**

Trafiksäkerhetstänk i cool truckermiljö

Skånes truckshow på Ljungbyheds flygfält lockade 14 000 besökare och lastbilsåkare från vida omkring. Mitt i folkhavet fanns MHF:s lokala krafter som spred kunskap om säkerhet och nykterhet i trafiken. **Sid 42–43**

Personlig hälsning från Bärgar-Berra

Bertil "Bärgar-Berra" Silwing har ägnat sitt liv åt bilbärgning. Vid sin sida i tv-programmet "Vägens hjältar" har han hunden Signe. I sin Friläges-krönika berättar han om sina drivkrafter. **Sid 47**

Hur står sig begagnade däck?

Sju dubbade vinterdäck och lika många friktionsdäck jämförs med en begagnad uppsättning. **FOTO: FREDRIK DIITS VIKSTRÖM**

MHF gör skillnad!

Annette Fagerholm Ahlholm
föbundsordförande
för MHF

Nu har ansökningstiden gått ut för att söka pengar för automatiska nykterhetskontroller i hamnarna – och ingen har sökt några medel för just det. Några ansökningar har dock kommit in, men inte för någon alkobom som är placerad i en hamn, utan här har enskilda företag sökt projektmedel.

Jag kan till viss del förstå det då det krävs gränsöverskridande samarbete mellan flera myndigheter för att få till detta, precis som i de försöksprojekt som genomfördes av MHF i Göteborg och Stockholm.

Precis innan ansökningstiden gick ut ansökte MHF Test Lab om medel för att just kunna hjälpa till med det vi gjorde senast – att få till samarbetet mellan flera myndigheter.

I dagsläget ser vi att ett system behöver tas fram och testas i några hamnar för att sedan kunna installeras i övriga hamnar. Vi hjälper gärna till med det arbetet, för vi har både erfarenheten och kunskapen.

Tillräckligt många har råkat illa ut när påverkade förare i sina stora och tunga fordon har gett sig ut i trafiken från hamnarna. Här ser vi att vi som organisation kan hjälpa till och göra skillnad.

DET ÄR MED STOLTHET jag läser alla inlägg från landet där man under sommaren har varit ute och haft många aktiviteter, inte bara Ta Paus som är en traditionsenlig aktivitet ute på rastplatserna i vårt avlånga land, utan även på olika lokala aktiviteter och bilträffar.

Vi har även fått en ny klubb med Motorburen ungdom som vi hoppas ska bli fler framöver. Där ska våra Motorburna ungdomar kunna träffas och umgås kring sitt intresse under drogfria former.

Slutligen. Inför 2023 ansökte vi om ett projekt som handlar om att ta fram och sända något som vi döpte till Trafikdax i lokal-tv över landet. Det här börjar nu ta form och kommer att startas i närtid. I dagsläget når lokal-tv ut till 4,7 miljoner individer i vårt land.

”Det är med stolthet jag läser alla inlägg från landet där man under sommaren varit ute och haft många aktiviteter.”

MOTORFÖRAREN

Utges av Motorförarnas
Helnkyterhetsförbund

Motorföraren
Byängsgränd 8
120 40 Årsta

ÖPPET: 9.00–11.00, 13.00–15.00
TEL: 08-555 765 55

E-POST: motorforaren@mhf.se

WEBB: www.motorforaren.se

ADRESSÄNDRING

KUNDTJÄNST: 08-555 765 55

E-POST: medlem@mhf.se

REDAKTION

CHEFREDAKTÖR: Mikael Lindberg

MOBIL: 0765-48 97 16

E-POST: mikael.lindberg@mhf.se

REPORTER: Mari Haglund

TELEFON: 08-555 765 63

E-POST: mari.haglund@mhf.se

PRESSANSVARIG:

Vakant

ANSVARIG UTGIVARE:

Mikael Lindberg

TEL: 0765-48 97 16

E-POST: mikael.lindberg@mhf.se

ANNONSAVDELNING ADRESS:

MHF Annonsavdelning

B-G Werner

Box 16

433 21 Partille

TEL: 0793-47 85 12

E-POST: annonser@mhf.se

Hela tidningen finns tillgänglig
på www.motorforaren.se – även
tidigare utgåvor!

LAYOUT & PRODUKTION: ©thoms

TRYCK: V-TAB, Vimmerby 2023
ISSN: 0463-6678

UPPLAGA

TS-UPPLAGA: 11 500 ex (2022)

Hur säker är din bil?

Sedan snart 40 år tillbaka släpper våra trafikforskare rapporten *Hur säker är bilen*. Kolla in de sju säkraste bilarna i Sverige – som fått Folksam utmärkelse Bra val.

folksam.se/hursakerarbilen

Folksam
För allt du bryr dig om

KRÖNIKA: FRÅN FÖRARSÄTET

Nåt att sätta tänderna i

I SKRIVANDE STUND KLIAR DET i fingrarna. På ett stort släp utanför garaget står projektet jag nämnde i förra krönikan – ett garagefynd i form av en Saab Sonett III av sista årsmodellen, 1974. Hämtresan i lördags landade på drygt 90 mil med bil och släp.

Just den här bilen, med kulören Mellow Yellow, har jag känt till i snart 30 år. Den var nämligen min morbrors och han tog hem den efter sin tid hos Saab i USA. Nu fick jag möjlighet att ta över den, för en varsam renovering – den har ändå stått i garage i över 20 år.

DET ÄR LÄNGE SEDAN undertecknad faktiskt renoverade en bil. Det var någon gång i slutet av 1980-talet och då en Triumph Spitfire MK IV. Därefter har det mer handlat om att bygga bilar, vilket skiljer sig en del mot en renovering. I det förra fallet, skapas lösningar på exempelvis hjulupphängningar, bromsar samt andra motorer och växellådor än original. I princip börjar dessa byggen med en tom ram.

När jag däremot renoverar, byts slitna eller trasiga delar mot andra likadana, utan att ändra något – om det inte går att få ordning på dem. Redan nu konstateras att bägge sparklådorna har rosthål stora nästan som knytnävar, troligen efter ett hårt liv på saltade vägar i delstaten Michigan. Någon golvplåt behöver också bytas, eller repareras.

Fantastiskt nog finns fortfarande en hel del reservdelar, som plåt, att köpa. Det handlar ändå om en bil som snart är 50 år gammal, och tillverkad i en liten serie. Nåja, en hel del delar kommer förstås från samtidsens mer sålda Saab 96, men ändå.

Fortsättningen kommer att bli spännande, men än är det ett bra tag kvar innan startnyckeln kan vridas om och den 1,7 liter stora V4-motorn väcks till liv.

OCH APROPÅ SPÄNNANDE. Det har bildats en MHF-ungdomsklubb i Tibro där bland annat A-traktorungdomar hittat gemenskap. Just ungdomar är drivna i sitt motorintresse, och varför inte se om det i samma veva går att skapa något nytt och spännande för dem?

Mitt lilla tips skulle i så fall vara att anordna någon form av motorburen orientering. Vågar undertecknad till och med att kalla det för EPA-orientering?

MIKAEL LINDBERG
CHEFREDAKTÖR
mikael.lindberg@
mhf.se
0765-48 97 16

”Än är det ett bra tag kvar innan startnyckeln kan vridas om och den 1,7 liter stora V4-motorn väcks till liv.”

Förbundsmötet i juni beslutade att Motorföraren ska läggas ned.

FOTO: MIKAEL LINDBERG

Öppet brev: Finns MHF kvar om tio år?

Hej MHF,
Motorförarnas helnykterhetsförbund!

JAG HAR SNART VARIT MEDLEM i över 40 år. Men jag undrar om MHF finns kvar om tio år. Det sker ju ingen tillväxt av medlemmar, och medelåldern är hög.

1985 köpte jag min första och sista husvagn och blev samtidigt medlem i MHF Camping Club. Jag var också med på en av deras träffar. De som då var med var ju i 40-årsåldern. Nu flera år senare såg jag i tidningen ett reportage med samma personer, men som nu var 80-plusare.

Jag var på distriktsårsmöte i småländska Ingarp och det var bara en person där som var yngre än jag, som fyllde 65 år nu i juli.

MHF SYNS INTE I MEDIA, tv eller tidningar med mera. Bil Sweden, NTF och M Sverige syns och hörs däremot mycket. Men var är MHF? Vi har ju haft nästan 100 000 medlemmar, men nu är vi knappt 7 000.

Jag är rädd att nedläggningen av tidningen Motorföraren kommer att bli den första spiken i kistan för MHF.

Vi behöver inte två tidningar. Den lokala Ratta Rem-tidningen kan ni lägga ner. Många föreningar erbjuder även sina tidningar via e-post. De som har tillgång till dator och e-post kan ju få ett sådant erbjudande och då minskar ju kostnaderna för tidningen. Vi får ju två tidningar – min fru en och jag en. Det är ju slöseri med pengar.

INFÖR FAMILJEMEDLEMSKAP med ett lägre belopp och höj medlemsavgiften från 285 till 300 kr, där familjemedlemmar betalar hälften. Självt är jag medlem i två olika patientföreningar, och de har det på det viset. Där får de som vill tidningen via e-post. De tidningarna hänvisar också till sociala medier som Facebook samt till hemsidan. Kan det vara något för MHF?

Ja, och kanske skulle MHF byta namn Motorförarnas Trafiknykterhetsförening – MTF – för att få fler medlemmar?

Hälsningar
LARS-ÅKE SANDBERG,
Anderstorp

HÅLL TRAFIKDEBATTEN LEVANDE - SKRIV TILL DIALOG

Vill du göra din röst hörd på den här sidan? Reflektera över något i trafiken eller skriv något om trafiksäkerhet? Skriv till oss på motorforaren@mhf.se

Frostober.
Snövenember.
Sladdecember.
Orkanuari.
Slaskuari.
Moddmars.
April, april.

Hösten har knappt börjat när det är dags att börja tänka vinterdäck. För det gäller att förbereda sig för vad vinterhalvåret kommer med – frosten kommer ofta tidigare än man tror. Vinterdäcken ska klara mycket, därför kollar våra experter hur dina vinterdäck mår när de skiftar hjulen. Så välkommen att boka på volkswagen.se.

Dags att boka hjulskifte hos experterna på din bil.

Dela upp betalningen på 12 månader utan ränta och avgifter.

Med Volkswagenkortet Visa kan du dela upp ditt köp hos din Volkswagenåterförsäljare på 12 mån utan ränta eller avgift för krediten vilket ger en effektiv ränta på 0,0% (2023-08-15). Den genomsnittliga månadskostnaden är 834 kr och totalt återbetalningsbelopp är 10000 kr vid en skuld på 10000 kr. Volkswagenkortet Visa är en löpande kontokredit med ränte- och avgiftsfri inköpsmånad. Om du väljer att delbetala ditt köp utanför din Volkswagenåterförsäljare eller om du frångår din delbetalningsplan för köpet tillkommer f.n 21,40% rörlig ränta och avavgift om 25 kr/mån. Detta ger ett månadsbelopp på 939 kr, ett totalt återbetalningsbelopp på 11270 kr och en effektiv ränta på 25,25% vid en skuld på 10000 kr i 12 månader. Samtliga räntor per 2023-08-15. Kreditgivare är Ikano Bank AB (publ), orgnr 516406-0922. Poäng utgår inte vid betalningar genom tjänsten Betalo eller kontantuttag. Aktuella räntor och villkor hittar du på volkswagenkortet.se

Motorburna Tibro av MHF-Ungdom är en nybildad ungdomsklubb i Tibro som fokuserar på umgänge – oavsett motorintresse. Idag är man 18 medlemmar.

FOTO: TOMMY ABRAHAMSSON

Historiskt har MHF-Ungdom riktat sig till ungdomar som tävlar i exempelvis Trial och slottracing. Nu startar en ungdomsklubb som inriktar sig på motorburen ungdom och där är alla välkomna som har någon form av motorintresse, som exempelvis A-traktorer eller mopeder.

– Något liknande har vi inte haft tidigare, berättar Kim Fagerholm, förbundskanslist på MHF-Ungdom. Det kommer att bli spännande att se hur det utvecklas, fortsätter hon.

Motorburna Tibro av MHF-Ungdom hade sin första träff i MHF Tibros lokal i början av mars i år. Därefter har klubbarbete med styrelsebildning gjorts och idag är man 18 medlemmar, både killar och tjejer. En viktig fråga för klubben är, förutom nykterhet, även gemenskap.

Nu letar man lokaler för att kunna ha "garagehäng" och för att meka med sina fordon.

Nyfikna på att starta egen ungdomsklubb kan kontakta Kim Fagerholm på 08-555 765 55.

16 000 körkort med villkor om alkohol har utfärdats i Sverige

I Sverige finns möjligheten att ha körkort med villkoret alkohol. Villkoret innebär att den som dömts för rattfylleri kan fortsätta köra bil under förutsättning att man bekostar installationen av alkohol i sin bil och går på regelbundna medicinska kontroller.

Villkorstiden sätts idag till ett eller två år, den högre tidsgränsen om det rör sig om grovt rattfylleri eller om det har skett vid upprepade tillfällen. Ungefär åtta av tio av de som påbörjar alkoholprogrammet genomför det och återfår därefter ett ovillkorat körkort efter villkorstiden.

Under de senaste tio åren har Transportstyrelsen tagit beslut på över 16 000 villkorade körkort. Det är flest i Europa.

I dagsläget finns cirka 2 300 körkort som är villkorade med krav på alkohol i Sverige. En siffra som är väldigt hög i förhållande till hur det ser ut i andra länder i Europa. Förutom Sverige finns idag system för alkohol i Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Litauen och Polen. Försök med att

införa system för alkohol pågår för närvarande i Italien och Österrike.

Varje land har sitt eget alkoholprogram och omfattningen varierar, från länder med hundratalet villkorade körkort till Sveriges som toppar listan sett till antal. Den svenska modellen bygger på frivillighet och systemet är relativt enkelt.

– Sverige ses ur vissa perspektiv som ett föregångsland i Europa när det handlar om alkohol. Redan 1999 påbörjade vi en försöksverksamhet med alkohol och idag har vi en verksamhet som är föremål för andra länders intresse, vilket måste ses som ett erkännande för den svenska modellen, säger Ted Snölli, alkoholsamordnare på Transportstyrelsen i en kommentar.

FOTO: LIZA SIMONSSON/TRANSPORTSTYRELSEN

Tuffare Tiguan på gång

Volkswagen visar upp den tredje generationen av Tiguan, en modell som gjorde entré 2008. I sin helt nya generation erbjuds exempelvis laddhybrid med räckvidd på omkring tio mil med batteridrift, samt 48-volts mildhybrider. För de som vill ha allhjuldrivningen 4Motion är det istället bensin eller dieselmotor som gäller. Bägge är på två liter och ger i bensinversionen antingen 204 eller 265 hästkrafter. Dieseln levererar 193 hästkrafter och de här varianterna får dra släpvagnar upp till 2 300 kilo. Både laddhybrid- och mildhybridvarianterna kommer till Sverige, samt någon av 2-litersmotorerna – vilken är ännu inte klart. Nya Tiguan kommer att finnas hos handlarna under första kvartalet 2024.

Testa det enkla sättet att köpa och sälja bil

kvdbil

Din digitala bilaffär

Nyktethetskontrollerna ska öka – nu utbildas nya poliser

Polisens nyktethetskontroller har under flera år sjunkit kraftigt. Orsaker som för få poliser, gängsskjutningar och polisens omorganisation lyfts fram som bidragande orsaker till minskningen.

Nu befarar polisen att rutinen har försvunnit hos nyutexaminerade poliser. Därför satsar man i Västsverige på utbildning av poliser som går ut på att utföra utandningsprov för alkoholrattfylleri. Det rapporterar P4 Göteborg.

Projektet Återta vägarna startade vid nyår.

– Jag tror inte att kulturen och rutinen finns idag och den måste vi återinföra, säger polisens operationsledare Jan Bertilsson till P4 Göteborg.

– Det är ett positivt initiativ, säger Tomas Jonsson, sakkunnig i trafiksäkerhetsfrågor för MHF.

Polisen gjorde 843 700 nyktethetskontroller 2022. Det visar polisens fastställda statistik. Antalet utandningsprov sjönk kraftigt under pandemiåren. 2019 gjorde polisen 1,3 miljoner nyktethetskontroller.

Högt camping-intresse bevisades på Elmia

Intresset för det mobila campinglivet är rekordstort. Det stod klart efter de fem mässdagarna med Elmia Husvagn Husbil. I hallarna gick att se det mesta från trendiga taktält och plåtsar till stora, lyxiga fordon. Utanför var den stora

mässcampingen fullbokad. Arrangörer och utställare kunde konstatera att det stora campingintresset håller i sig även inför nästa år. Årets Elmia Husvagn Husbil lockade 140 utställare och 31 000 besökare.

Välkommen till MekoPartner Bilverkstad
Verkstadskedjan som alltid ger dig mer för mindre.
Vi kombinerar kunskap och engagemang med ett lågt pris och hjälper dig med både service och reparation av din bil.

MekoPartner Bilverkstad erbjuder MHF:s medlemmar:
10 % rabatt på ordinarie service, enligt fordonets servicebok.
10 % rabatt på arbete vid reparationer.

Ni kan även dela upp betalningen
Räntefritt på 4 månader med
MekoPartner-kortet.

BILVERKSTAD
MekoPartner
www.mekopartner.se

Läs mer om våra erbjudanden på mhf.se

BRIDGESTONE

NORANZA
Känn dig trygg och
säker oavsett väglag

Säkerhet

Utomordentlig
kontroll

Utmärkt
isgrepp

www.bridgestone.se

THE SCANDINAVIAN TIRE & RIM ORGANIZATION

Välkommen till vår hemsida!
www.stro.se

Har du tänkt att byta till nya fälgar med bredare däck, eller har du tänkt att skaffa en Elbil? Vad måste du tänka på när du byter till en annan fälg och dimension? Du hittar svaren på vår hemsida, under Information - Utbyte av däck, viktig information om den nya kategorin HL däck (High Load) utvecklade för elbilar finner du i STRO Databok 2023.

2023 års STRO Databok finns nu i lager!
I årets bok så har det gjorts drygt 300 uppdateringar av dimensioner för både personbilar och tunga fordon, och den innehåller ny och tidigare data för mer än 7000 olika dimensioner, samt uppdaterade bestämmelser för däck och fälgar i Sverige. Du kan beställa boken på vår hemsida.

Instrument för drogtestar under lupp i nytt pilotprojekt

Kan ögonrörelser räcka för att fälla de skyldiga?

Polisen får idag inte göra sällningsprov för droger i trafiken. Ett nytt pilotprojekt har undersökt möjligheten att upptäcka och lagföra drograttfyllerister med hjälp av ett instrument som läser av ögonrörelser. Studien visar att tekniken har potential, men att mer utveckling av metoden behövs.

UNDER 2022 RAPPORTERADES 12 722 drograttfylleribrott. Det visar statistik från Brottsförebyggande rådet (BRÅ).

Idag får polisen inte göra rutinmässiga drogtestar av förare. Med nuvarande lagstiftning måste polisen först ha en misstanke om att en förare är drogpåverkad. Om misstanke finns, kan polisen använda en så kallad ögonundersökning, för att bygga upp en skälig misstanke om drograttfylleri, innan föraren kan tas med för blodprov.

Det finns ett förslag som ligger hos justitiedepartementet som går ut på att låta den svenska polisen, utan misstanke, ska få göra sällningsprov för droger i trafiken. Det ska göras med hjälp av ett screeninginstrument. Det skulle möjliggöra för polisen att utföra sällningsprov på liknade sätt som idag görs för alkoholorattfylleri.

I ETT NYTT PILOTPROJEKT har Polismyndigheten, företaget Tobii AB (som utvecklar tekniken) och Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) undersökt potentialen i en teknik som använder automatisk avläsning av ögonrörelser för att detektera narkotikapåverkan.

Pilotprojektet presenteras i rapporten "Detektion av narkotikapåverkan med hjälp av automatisk avläsning av ögonrörelser: ett pilotprojekt för att bedöma metodens potential" (2023).

Åsa Forsman är senior forskare vid Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI.

Lars Olov Sjöström är sakkunnig trafiksäkerhet för MHF.

– Syftet med studien är att polisen är intresserad av att kunna använda ett sällningsinstrument för droger, för att underlätta polisens arbete med övervakning av drograttfylleri, berättar Åsa Forsman, seniorforskare vid VTI.

– Vi har i den här pilotstudien utvärderat potentialen i teknik som bygger på avläsning av ögonrörelser för att se om det är någon idé att gå vidare och vidareutveckla tekniken.

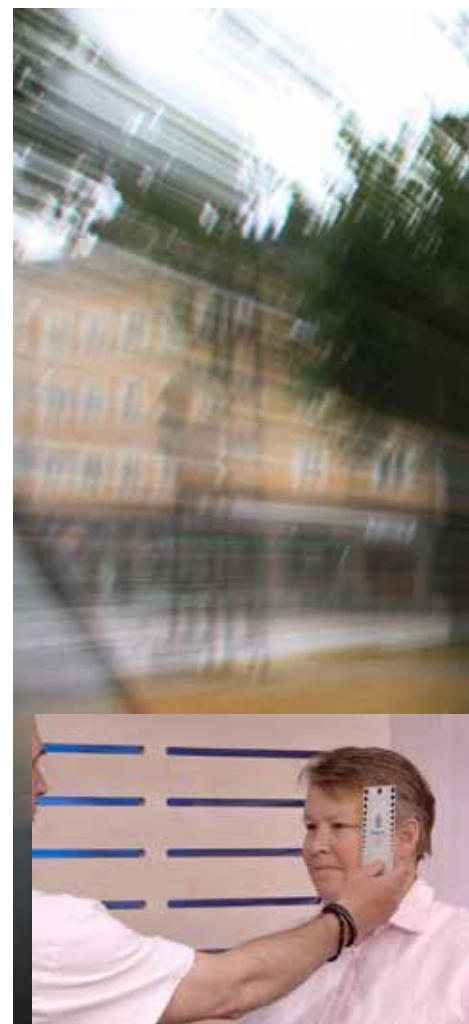
Det finns ett behov av ett sällningsinstrument som kan användas för att detektera narkotikapåverkade förare. Ett sådant instrument behöver vara tillförlitligt och snabbt, men också värna förarnas personliga integritet.

DET ÄR ENDAST POLISER med godkänd utbildning som får göra en ögonundersökning. Dagens metod med en manuell ögonundersökning ställer mycket krav på den enskilde polisen som utför den. Till sin hjälp har polisen en ljuskälla, en pupillometer och en penna. Vid en ögonundersökning undersöker polisen hur ögat reagerar vid olika moment.

Drogpåverkan påverkar bland annat pupillens reaktion på ljus, pupillstorlek och ögats rörelser. I pilotprojektet genomfördes avläsningen med hjälp av en så kallad eye-tracker som spelar in en sekvens av ögonrörelser. Testerna utfördes i lokaler med fast monterad utrustning.

– I projektet användes fem olika moment vid inspelningen av ögonrörelser där deltagarna skulle följa olika instruktioner, förklarar Åsa Forsman. Testerna undersökte exempelvis hur väl ögat följde en prick på skärmen, pupillens reaktion vid ljus och pupillens storlek.

– Två av momenten fungerade bra, de

ÖGONUNDERSÖKNING. Dagens metod med en manuell undersökning ställer mycket krav på den enskilde utför den. Till sin hjälp har polisen en ljuskälla, en penna. Träffsäkerheten är runt 75 procent.

andra fungerade inte lika bra. Det här var ett första försök och man behöver vidareutveckla de här insamlingsmomenten för att få fram den typen av ögonrörelser som kan påvisa drogpåverkan, säger Åsa Forsman.

I PILOTSTUDIEN SAMLADES ögonrörelsedata in från två grupper, misstänkta för drograttfylleribrott (88 personer) och polisanställda (88 personer). Det utvecklades en klassificeringsalgoritm utifrån ögonrörelsedata som predikerade grupptillhörighet. Resultaten visar att andel korrekt klassificerade av de drogmisstänkta (sensitiviteten) var 73 procent och av de anställda (specificiteten) 63 procent. Total andel korrekt klassificerade var 68 procent.

– Algoritmen försökte härma polisens bedömning vid en ögonundersökning för att klassificera de drogmisstänkta. Instrumentets resultat var betydligt bättre än slumpen, förklarar Åsa Forsman.

När studien undersökte med blodprov

ell ögon-
polisen som
pupillometer

vilka av testpersonerna som faktiskt var drogpåverkade, då blev inte träffsäkerheten lika hög, vilket kan bero på att algoritmen inte var tränad för detta.

Vilka slutsatser drog ni av resultatet?

– Vi drog slutsatsen att det finns en potential i metoden att detektera narkotikapåverkan genom automatisk ögonrörelseavläsning, säger Åsa Forsman.

– Det krävs vidareutveckling av flera delar av metoden, och att man gör en studie på ett större dataunderlag med bekräftat drogpåverkade individer.

STUDIEN DRAR SLUTSATSEN att det krävs mer vidareutveckling av såväl avläsningen som algoritmen och hårdvaran. Först efter en sådan vidareutveckling, baserad på ny dattainsamling, går det att avgöra instrumentets tillförlitlighet med större noggrannhet.

Ett bra och tillförlitligt instrument skulle effektivisera polisens arbete.

– Det vore bra om det fanns ett sällnings-

instrument som kan hjälpa polisen att detektera drograttfyllerister på liknande sätt som det idag finns för alkohol i trafiken, säger Åsa Forsman.

Hur stor träffsäkerhet har dagens ögonundersökningar när det gäller att upptäcka drograttfyllerister?

– Det handlar om runt 75 procent, högst 80 procents träffsäkerhet, förklarar Lars Olov Sjöström, sakkunnig trafik säkerhet för MHF.

Vad baseras den statistiken på?

– Det baseras på yttranden från Polismyndighetens etiska råd och erfarenheter från Rättsmedicinalverket som analyserar bevisproven för drograttfylleri, säger Lars Olov Sjöström.

RÄTTSMEDICINALVERKET testar hur stor andel av blodproven för drograttfylleri som är korrekta och vilka som är falsklarm. Uppgifter från Rättsmedicinalverket (RMV) visar att av alla drograttfylleriärenden som kom in 2021 så var det 64 procent som

DROGRATTFYLLERI.

Polisen får idag inte göra sällningsprov för droger i trafiken. Ett nytt pilotprojekt har undersökt möjligheten att upptäcka och lagföra drograttfyllerister med hjälp av ett instrument som läser av ögonrörelser.

visade sig vara positiva, vilket innebär att minst en substans har verifierats. Denna andel var låg jämfört med tidigare år, andelen för alla ärenden 2012–2021 var 72 procent. Våren 2021 föreslog utredningsbetänkandet ”Kontroller på väg” en ny lag som skulle göra det möjligt för polisen att utan föregående misstanke använda salivprov samt analys av ögon och ögonrörelser som sällningsprov för narkotika i trafiken.

En pupillometer som är det instrument som för närvarande används av polisen.

FÖRSLAGET SKULLE GE Polisen, Kustbevakningen och Tullverket möjlighet att göra slumpmässiga drogtester vid vägen, på liknande sätt som idag görs för alkohorrattfylleri.

– Lagförslaget öppnar upp både för att använda sällningsinstrument baserade på teknik för salivtester och på elektronisk ögonavläsning, förklarar Lars Olov Sjöström.

– Förslaget har ännu inte lagts fram, utan bereds fortfarande i justitiedepartementet. MHF vill att lagen ska klubbas så fort som möjligt.

MARI HAGLUND

66 trafikdödade på svenska vägar under sommarmånaderna

66 personer miste livet i den svenska trafiken under juni, juli och augusti. Totalt har 146 personer omkommit på vägarna mellan januari och augusti.

UNDER DE TRE sommarmånaderna juni, juli och augusti omkom 66 personer i trafikolyckor. Det visar Transportstyrelsens preliminära statistik. Det är lite lägre jämfört med samma period åren 2018–2022, då i genomsnitt 73 personer omkom i trafiken under juni–augusti.

30 oskyddade trafikanter dödades på de svenska vägarna under sommaren. Jämfört med samma period 2018–2022 är det något under snittet, som är 37 avlidna oskyddade trafikanter.

Under 2023 har hittills 146 personer mist livet i trafiken mellan januari och augusti. Det betyder att dödstalen såhär långt ligger på samma nivå som 2022, då antalet var 147 omkomna under samma period.

– Under 2023 har dödstalen för omkomna i trafiken gått mycket upp och ned, månad för månad, förklarar Staffan Berge, statistiker på Väg- och järnvägsavdelningen vid Transportstyrelsen.

– Vi har sällan haft så låga dödstal i juli som under den här sommaren. Veldig få dödades i olyckor med motorcykel, det beror antagligen på att det kom mycket regn under juli.

UNDER 2023 HAR ANDELEN äldre över 75 år som omkommer i trafikolyckor varit större än vanligt – 36 personer under de åtta första månaderna.

– Nästan en fjärdedel av alla som dödats i trafiken i år är äldre än 75 år. Det brukar inte vara så många äldre som omkommer på vägarna, säger Staffan Berge.

Mellan januari och augusti förolyckades 146 personer i trafiken, motsvarande siffra för samma period 2022 var 147 omkomna. 2019 miste 153 personer livet i vägtrafiken under samma månader. Det här tyder på att dödstalen i trafiken är tillbaka på samma nivåer som före pandemin.

– Den här utvecklingen för dödstalen i trafiken visar det vi har befarat tidigare, att det är svårt att komma från de olycksnivåer vi har haft de senaste åren, säger Lars Olov Sjöström,

FOTO: MICHAEL FOLMER/MOSTPHOTOS

OLYCKA. Mellan januari och augusti förolyckades 146 personer i trafiken. Ovanligt många äldre över 75 år har omkommit hittills i år, ungefär 25 procent av alla som dödats tillhör den åldersgruppen.

sakkunnig trafiksäkerhet för MHF.

Nästa etappmål i Nollvisionen är att det ska vara max 133 personer omkomna i trafiken 2030. Målet innebär en halvering av antalet omkomna i vägtrafikolyckor, från 266 (medelvärde 2017–2019) till max 133 omkomna 2030.

– Nästa delmål i Nollvisionen är en siffra som det är klart att många önskar att vi ska nå, förklarar Lars Olov Sjöström.

– Tyvärr saknar den täckning i konkreta åtgärder. Det är mer en from förhoppning än ett realistiskt uppnåeligt mål.

OM MAN VILL FÖRBÄTTRA resultaten för dödstalen i trafiken från dagens nivåer, då måste man göra nya åtgärder utöver de trafiksäkerhetsåtgärder som görs idag, anser han.

– Det kommer att krävas ett fortsatt arbete med att bygga säkra trafikmiljöer och fordon, säger Sjöström.

– På samma sätt behöver det ständigt arbetas med att öka kunskapen hos trafikanterna och med påverkansinsatser.

Under de senaste åren har det kommit nya grupper av oskyddade trafikanter – exempelvis elsparkcyklister och cyklister som åker elcykel.

– Det är viktigt när det växer fram nya

grupper av oskyddade trafikanter att vi arbetar med olika delar. Det handlar både om bra vägunderhåll och trafikmiljö samt om att jobba med ökad kunskap och påverkansinsatser, förklarar Lars Olov Sjöström.

Det verkar finnas en kunskapsbrist hos en del av de som åker elsparkcykel. Många olyckor sker med elsparkcyklister som är alkoholpåverkade och saknar hjälm.

Under 2022 skadades 3 334 personer i olyckor med elsparkcykel. Det är en ökning av antalet skadade med 35 procent jämfört 2021. Det visar statistik från Transportstyrelsen. Dessutom omkom fyra personer under 2022 i olyckor med elsparkcykel.

FÖR ETT ÅR SEDAN INFÖRDES nya regler för elsparkcykel. De nya reglerna gäller parkeringsförbud på gångbanor, trottoarer och cykelbanor samt körförbud på gångbanor och trottoarer. Nationella trafiksäkerhetsförbundet NTF har genomfört en enkätundersökning, där drygt 1 000 personer från 16 städer där uthyrning av elsparkcyklar svarade. 65 procent av deltagarna i undersökningen svarade att de inte känner till eller känner sig osäkra på reglerna.

MARI HAGLUND

30

av de personer som dödades i sommartrafiken var så kallade oskyddade trafikanter.

NEXEN

WINGUARD
ice Plus

WINGUARD
win Spike 3

NEXEN NEXEN TIRE

**När vinterns kyla närmar sig, lita på NEXEN.
Vinterdäck anpassade för det nordiska klimatet.**

NEXENs däck är kända för sin kvalitet, bra köregenskaper och prisvärdhet. Gör som hundratusentals andra svenskar och investera i däck från Nexen.

Missa inte ny digital del av Tylösandsseminariet

Dags för nästa Tylösandsseminariet Studio med fokus på oskyddade trafikanter

Det första Tylösandsseminariet Studio i juni blev en succé. Den 24 oktober är Tylösandsseminariet Studio tillbaka med temat "Ökat säkert aktivt resande".

TYLÖSANDSSEMINARIET är en viktig mötesplats för aktörer inom trafiksäkerhet. I år genomförs Tylösandsseminariet i ett nytt format – Tylösandsseminariet Studio och körs som flera digitala seminarier.

Det första seminariet direktsändes den 15 juni från MHF:s nya tv-studio i Tibro och hade temat "Gör den säkra bussresan säkrare". MHF arrangerade seminariet tillsammans med Folksam, Trafikverket och Sveriges Bussföretag.

Det första Tylösandsseminariet blev en succé och fick bra betyg och god respons från både samarbetspartners, deltagare och föreläsare.

DEN 24 OKTOBER är det dags för det andra seminariet. Då fördjupar vi oss i oskyddade trafikanter med temat "Ökat säkert aktivt resande" med fokus på fotgängare och cyklister. MHF arrangerar det seminariet i samarbete med Trafikverket, Folksam och Göteborgs stad.

På temat "Ökat säkert aktivt resande" får

DIGITALT. På nästa Tylösandsseminariet Studio den 24 oktober är både Sverker Olofsson tillbaka som moderator och programledare samt Anders Kullgren, Folksam, som föreläsare.

TILLBAKA. Den 24 oktober är Tylösandsseminariet Studio tillbaka med temat "Ökat säkert aktivt resande".

vi ta del av det senaste på området och lyssna på experter och sakkunniga från branschen, myndigheter och forskare inom området samt höra om goda exempel från kommuner. Hur skapar vi tillsammans en säker trafikmiljö för fotgängare och cyklister samtidigt som vi får fler svenskar att välja att gå och cykla?

PROGRAMMET INNEHÅLLER paneldiskussioner om utmaningar och möjligheter med experter, sakkunniga och forskare från trafiksäkerhetsverige. Precis som för det första Tylösandsseminariet Studio är Sverker Olofsson moderator och leder även Tylösandsseminariet Studio den 24 oktober. Han är en erfaren moderator och programledare känd från SVT:s program Plus.

Miss inte direktsändningen från MHF:s studio i Tibro den 24 oktober klockan 9.00–12.00. Läs mer om programmet och anmäl dig på mhf.se.

MARI HAGLUND

SÖK PROJEKTMEDEL

Stiftelsen Ansvar för Framtiden öppnar en ny ansökningsperiod:
1 januari – 31 mars 2024.

Er organisation eller förening kan söka projektmedel för främjande av en helnykter livsstil, gärna med inriktning mot barn och ungdomar.

Läs mer om ansökan och stiftelsen på vår hemsida:

www.ansvarforframtiden.se

Kronobergshed Vandrarhem och Kursgård

Kronobergshed passar bra för dig som vill bo i alkoholfri miljö och på ett välutrustat vandrarhem.

Vi finns mitt i den småländska naturen.

Vi erbjuder rum med toalett och i vissa fall egen dusch med plats för 2-4 personer.

Priser från 325 kr, barn från 7 år 150 kr.

Anläggningen passar även för kurser, konferenser och läger.

Vi ägs och drivs av Junis, UNF och IOGT-NTO i Kronoberg.

Medlemmar i nykterhetsorganisationer får rabatt.

www.kronobergshed.com • 072-524 00 52

Välj trygghet för dig och din bil

Vänd dig till ett MRF-företag om du vill känna dig tryggare, på plats eller online. Hos oss får du den omfattande MRF-garantin och när du servar eller reparerar din bil får du MRFs reparationsvillkor, garantier och alla jobb fackmannamässigt utförda. Kolla på vår webb var du hittar närmaste MRF-företag.

www.mrf.se/privatperson

I trygga händer

BESIKTA BILEN NÄRA DIG!

Vi har 200 stationer
på 164 orter runt om i Sverige
för att alltid vara nära dig.

Boka tid på besikta.se
eller ring 0774-400 800

BESIKTA
Alltid nära dig!

Varma hälsningar från Calix!

POWERED
by KGK

SWENSK BILVÄRME MED ANOR FRÅN 1800-TALET

I Sverige vet vi allt om kyla. Hur det är att sätta sig i en iskall bil på morgonen. Känslan av att tappa känslan i händerna när man skrapar rutorna. Och vi på Calix kan allt om att ta fram bilvärme för vårt bitvis bistra klimat.

Bilvärme från landet som kan kyla

Färgsprakande vandring

Efter en kvarts vandring från Abisko Mountain Lodge får man denna vy mot mäktiga Lapporten i sydöst.

längs Nordkalottvägen

UTMÄRKT. Det är väl skyltat längs Rallarleden.

Häng med på en färd längs Nordkalottvägen. Sträckan mellan Kiruna och Riksgränsen bjuder på storslagen natur, vilsam vandring och sprakande höstfärger. För att inte tala om de lappländska smakerna.

DET ÄR LÄTT ATT FÖRÄLSKA sig i Nordkalottvägen mellan Kiruna och Riksgränsen, vidare in i Norge. Vägen fram till Riksgränsen blev klar 1981 och tre år senare var det dags att inviga den sista sträckan till Narvik. Innan vägen blev färdig var det tåg som gällde, längs anrika Malmbanan.

Och visst är det smått märkligt att i början av färden ta del av Kirunas snabba omvandling. För det har nu gått närmare 20 år sedan det blev känt att delar av staden måste flyttas när gruvan växer. Sedan dess har vägar och järnväg dragits om, bostadsområden rivits och byggts upp på annan plats. Dessutom har flera byggnader flyttats och ett nytt centrum skapats.

Så det är definitivt läge att göra en stadsrundtur för att ta del av förvandlingen, där kulturhuset Aurora i den nya stadsdelen är ett självklart stopp.

NORDKALOTTVÄGEN, eller E10:an som är den officiella beteckningen, leder sedan rakt in i fjällvärlden. Den bjuder efterhand på mäktiga panoramavyer över sjön Torneträsk, Abiskoalperna och Lappporten. Längs sträckan finns flera minnesmärken över rallarepoken vid förra sekelskiftet, bland annat i Tornehamn.

Det bästa med vägen är nog att naturen

REPORTAGE:
CENNETH SPARBY (TEXT)
SAM HEDMAN (FOTO)

Abiskos linbana tar oss i sakta mak upp på närmare 1 000 meters höjd.

Visst är det en härlig känsla att vandra i fjällbjörkskogen om hösten?

är så tillgänglig. Det räcker med att parkera bilen vid en vägficka och gå några hundra meter för att få känslan av orörd vildmark.

DET ÄR TIDIG EFTERMIDDAG när vi kommer till Abisko, en anrik anhalt för naturintresserade turister, vare sig man kommer med bil eller tåg. Både sommar och vinter lockar Kungsleden, den klassiska skid- och vandringsrutten söderut mot Kebnekaise och Saltoluokta.

Abisko blev i mångt och mycket starten för den svenska fjällturismen, i samband med att järnvägen mellan Gällivare och Narvik byggdes i början av 1900-talet. Ral-larnas mödosamma arbete bidrog till att Svenska Turistföreningen köpte järnvägsbyggarnas gamla befälsbaracker vid Abiskojåkkas kanjon redan 1902. Det skulle sedan inte dröja många år innan en fjällstation var på plats. Nationalparken bildades 1909.

Det speciella mikroklimatet har även gjort Abisko till en favorit för norrskensjägare från hela världen.

På senare år har området även uppmärksamats för gastronomin, med genuina fjällkrogar som värnar det lokala. Så här

kan man definitivt skippa de frystorkade rörorna och pulversoppan till förmån för finlir i köken på STF:s fjällstation och närliggande Abisko Mountain Lodge.

Vid parkeringen nära entrén till Kungsleden står ett dussintals husbilar när vi anländer. Merparten har utländska registreringsskyltar, där Tyskland och Holland dominerar.

DIETER OCH INGRID MAYER från Hamburg har kört Inlandsvägen från Mora upp till Gällivare, för att sedan fortsätta med husbil längs Nordkalottvägen.

– Det finns ju så många fina ställplatser att välja mellan, i synnerhet här kring Abisko och Björkliden, konstaterar de båda med ett leende, där de står vid den gamla linbanan som leder upp mot husberget Nuoljas topp. Eftermiddagssolen ger ett extra skimmer åt höstfärgerna, som gör att slutningarna glöder i guldgult och orange.

– Vi tar liften upp och vandrar tillbaka till fjällstationen. En perfekt kombination, säger Inger, och berättar att de under morgondagen ska fortsätta färden mot Narvik och Lofoten.

SAFEROAD®
Have a safe journey

Vi gör livet på vägen säkrare!

Saferoad Sverige är en av de ledande tillverkarna och distributörerna av trafiksäkerhetsprodukter och trafiksäkerhetslösningar i Sverige. Vi har en stark regional närvaro i hela Sverige och jobbar med allt från produktförsäljning och lokalt utförda tjänster till stora integrerade projekt.

Have a safe journey!

saferoad.se

Se hur vi sätter din elektronikeffektivitet i högsätet på:
nordicautoel.se

3-årig verkstadsgaranti

Verkstäder finns i Stockholm, Göteborg samt Malmö.

Alkolås? - Absolut!

Nordic Auto El säljer, monterar och ger service till godkända alkolås för både yrkestrafikanter och privatbilar.

Vi erbjuder effektiva och kundpassade tekniska lösningar i alla fordon.

- Alkolås
- Taxametrar
- Fleet Management
- Körjournaler
- Billarm
- Belysning
- Bränsle- och elvärmare
- Dragkrokar.

NORDIC AUTO EL

Vågögatan 8 - 164 40 KISTA - Tel: 08 35 00 99

Och visst är det en häftig känsla att i vilsam takt färdas mot högre höjder, för att på drygt tusen meters höjd mötas av ett mäktigt fjällpanorama med Abiskoalperna och klassiska Lappporten i blickfång. Nordkalottvägen ser så här från ovan ut att slingra sig längs den väldiga sjön Torneträsk, med järnvägen som närmsta granne.

Vi följer sedan stigen ner mot dalen för att mötas av Abiskojäckas mäktiga kanjon, där vattnet forsar utför klippkanterna. Längre ner mynnar den ut i Torneträsk. Solen har så sakta gått ner bakom bergen i väster och strax väntar middag på mysiga Abisko Mountain Lodge, där Dick och Mina Johansson ser till att gästerna trivs.

NÄSTA MORGON HAR VI Riksgränsen i sikte. Orten som ligger drygt tre mil västerut, har anor sedan 1920-talet. Då öppnade Skidfrämjandet Lapplandia turiststation, som raskt blev känd för att långt in i maj bjuda på utförsåkning i midnattssol. Något som fortfarande gäller här uppe. Men tillvaron är klart mer stillsam under sensommar och höst, då tiden att fjällvandra är som allra bäst.

Här passerar en hel del turister under

På fartfylld tur med skepparen Nils Ketil Westerheim, över till den sänkta tyska jagaren, som vilar på fjordbotten.

MER LJUS GÖR DIG TILL EN SÄKRARE FÖRARE

Rabattkod motordiod10 ger 10% rabatt!

Gäller på www.diodhuset.se och fram t.o.m. 30/11 2023

(Vi reserverar oss för eventuella ändringar och felskrivningar)

Diodhuset
www.diodhuset.se | +46 (0)42 453 33 30 | info@diodhuset.se

Art nr: 334915128, 334915129 (med blixtljus)

EPIX20+ LED-RAMP 180W

- ✓ Exklusiv design som gör dig synlig med stil
- ✓ EPIX20+ når hela 530 m bort vid 1 lux med Powerboost
- ✓ Positionsljus med unik dynamisk upptändning

EPIX20+

Unna dig det bästa!

Epix20+ sticker ut från mängden med en egenutvecklad och sportig design, framtagen med moderna bilar i åtanke. En världsunik egenskap är dess integrerade positionsljus, som även har en effektiv dynamisk upptändning.

Epix20+ finns med blixtljus och utan blixtljus.

LEDSON

Lunchpaus på Nuolja, med vy över Torneträsk och fjällmassiven.

FOTO: SAM HEDMAN

Ett minst sagt uppfriskande bad i Rombaksbotn.

Höstarna i Abisko och Riksgränsen bjuder ofta på soliga dagar.

barmarksperioden, på väg mot vidare äventyr på den norska sidan, men få stannar till vid det gamla rallarsamhället. Dock väljer allt fler bilburna resenärer att parkera nära sjön Vassijaure, allra helst husbilsentusiasterna med kajak och cykel i bagaget.

VILL MAN FÅ EN SMAK AV flärd på fjället är ett stopp på Niehku Mountain Villa ett gott val. Ett exklusivt hotell som erbjuder vandringspaket under sensommar och höst, med guideade turer både på den svenska och norska sidan.

Niehku invigdes i mars 2018, och är byggt på platsen för Malmbanans gamla lokstall, som var i drift mellan 1902 och 1923. Ruinen från rallartiden löper rakt igenom den stilfulla byggnaden, som fått en utmärkelse för världens bästa hotellinteriör.

Här har bergsguiden Johan ”Jossi” Lindblom skapat en unik mötesplats tillsammans med kökschefen Ragnar Martinsson och en handfull andra kollegor.

Och visst är det en behaglig känsla att med lätt ryggsäck börja vandrigen vid entrén. De gamla och smått övervuxna husgrunderna i terrängen minner om när Riksgränsen vid förra sekelskiftet var ett levande rallarsamhälle med över 500 invånare. Men i samband med elektrifieringen av järnvägen 1920 avfolkades byn snabbt.

STRAX BAKOM TULLSTATIONEN vid E10:an börjar leden som sträcker sig norrut längs gränsen mot Norge. En lättvandrad stig med böljande fjäll, där vi efter ett par kilometer viker av mot sjön Vassijaure. Väl tillbaka på Niehku väntar bastu och en smakrik måltid. Middagen får ta sin goda tid, där Ragnar Martinsson serverar en helafatonsmeny med idel lokala förtecken.

Han har varit kökschef sedan starten och kommer från Öland, men stortrivs med vidderna här uppe.

VISST ÄR DET LÄTT ATT falla för hans vilda rätter, där vi till en början bjuds på en krustad med rökt sik som vaktmästaren Kent fiskat i Vassijaure. Palt med konfiterat riplår, sotad älg med rödbetor och skinnstekt röding med norska blåmusslor ger mersmak.

– Älgen har Jossi skjutit och hjortronen har vi plockat här i Gränsen, berättar Ragnar med ett leende, när han senare bjuder på guldgul bärdessert med fjällkvanne och sorbet på fjällfil.

Rallarvägen väntar efter frukost nästföl-

Alltid i takt med tiden

Upplev nya Polar Black Line 730 – en jubileumsvagn som hyllar både Polars historia och framtid. Här bor du otroligt bekvämt och njuter av en exklusiv inredning. Fyll upp dubbelkylan med godsaker, ställ finservisen i vitrinskåpet och gör matlagningen till ett sant nöje med vinkelkök, fullstor ugn och mikro. Bara för att nämna en del.

Under 60 år har Polar varit en av Sveriges ledande tillverkare av premiumhusvagnar, och i jubileumsserierna Black Line och Blue Line har vi samlat det mesta och bästa av det som utmärker Polar. Hitta jubileumsvagnen som får ditt hjärta att slå, eller välj en annan populär Polarvagn, och gör oss sällskap på resan mot framtiden.

Du hittar alla våra nya modeller för 2024 och återförsäljare på polarvagnen.se

Vokterboligen sköts av Narviks Turistförening, och är en stuga man kan hyra för övernattnin.

FOTO: SAM HEDMAN

Nordkalottvägen – E10:an – slingrar sig längs vidsträckt Torneträsk.

En påminnelse om att vintersäsongen är lång i Abisko.

Fjällguiden Robin Andersson från Kiruna har bra koll på lederna i gränslandet.

Ragnar Martinsson, kökschef på Niehku, värnar de lappländska råvarorna.

LITE MER OM:

OMRÅDETS HISTORIA

• Vill du veta mer om rallarhistorien samt om aktiviteter/boenden i Abisko och Riksgränsen, se vidare:
www.kirunalapland.se
www.svenskaturistforeningen.se
www.abiskomountainlodge.se
www.niehku.com

MISSA INTE!

• Abisko gränsförsvarmuseum nära turiststationen. Här får du veta mer om beredskapstiden och det kalla kriget i det svensk-norska gränslandet. En museipärla i faluröd barack.
www.abiskomuseum.se

Vandringen längs Rallarvägen söker sig allt djupare ner mot Rombakbotn.

jande morgon. Den leder ner till Rombaksfjorden på den norska sidan. En unik möjlighet att kunna följa rallarnas mödosamma arbete i samband med att järnvägen anlades vid förra sekelskiftet.

Vår guide Robin Andersson är från Kiruna, men tillbringar en stor del av sin tid här i Riksgränsen, både för att leda turister och umgås med familjen ute på fjället.

Dagsutflykten hör till en av Robins absoluta favoriter, just för att den korsar gränsen och går från högfjäll till hav.

ATT FÅ BÖRJA PÅ KALFJÄLLET för att sedan sakta vandra förbi historiska minnesmärken från både rallartiden och andra världskriget är mäktigt. Likaså att få möta den subarktiska skogen nere vid fjorden.

Gränsbyn Bjørnefjell ligger på en vidsträckt fjällplatå med tjärnar, porlande bäckar och timrade stugor tätt inpå. När vi ett par timmar senare närmar oss dalgången nära Katterat station ändrar landskapet karaktär, mot mer bördig terräng med fjällbjörkskog. Dessutom kan vi på håll skönja järnvägen, där malmtågen ser ut att klättra längs fjällsidorna.

HÄR TAR VI RAST VID Vokterboligen, en rödmålad fjällstuga med hög mysfaktor, som Narviks turistförening driver. Längre ner möts vi av en väldig ravin med strida forsar och vattenfall som söker sig ner mot fjorden längre västerut.

I den lummiga dalen nere vid Rombakbotn samsas täta bestånd av ormbunkar och hallonbuskar med ståtlig björkskog. Det en gång livliga rallarsamhället med affärer, hotell och restauranger lever kvar i form av minnesmärken och husgrunder längs huvudgatan.

Och visst blir det ett bad som avslutning, medan vi spanar efter båten som ska ta oss till hamnen och den väntande minibussen.

Skepparen Nils Ketil Westerheim tar oss stunden senare med på en fartfylld tur över fjorden, fram till den tyska jagaren som finns kvar från slaget om Narvik 1940, och där enbart fören sticker upp ur vattnet.

BILFÄRDEN TILLBAKA LÄNGS E10 ger ytterligare en dimension och bjuder på än mer karg fjällnatur med den smala fjorden som fond.

Nu väntar ännu en vilsam kväll på Niehku, som betyder dröm på nordsamiska. Och visst är det något av en dröm att få uppleva de lappländska gränsfjällen om hösten. Garanterat myggfritt dessutom.

CENNETH SPARBY

KABE MADE IN SWEDEN

Besök vår virtuella mäsä på kabe.se

Upplev kvalitet och komfort med KABE

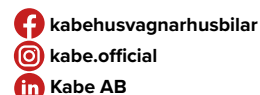
Med över 60 års erfarenhet har vi skapat enastående fritidsfordon som kombinerar komfort, stil och högsta kvalitet. Våra innovativa lösningar och tidlösa designelement erbjuder en exklusiv upplevelse på vägen. Med fokus på detaljer och lyxiga interiörer skapar vi en hemtrevlig atmosfär som passar alla äventyr. Upplev friheten med våra pålitliga och prisbelönda husvagnar och husbilar.

Välj KABE - där din drömresa börjar!

Alltid steget före

KABE

kabehusvagnarhusbilar

kabe.official

Kabe AB

Hitta din återförsäljare på kabe.se

ÅRETS STORA VINTERDÄCKTEST
GENOMFÖRS I SAMARBETE MED **ViBilägare**

Köpa nytt eller köra

BEGAGNAT 2015

HANKOOK WINTER I*PIKE R52 W429

MICHELIN X-ICE NORTH4

CONTINENTAL

a vidare?

Hur står sig ett åtta år gammalt vinterdäck mot ett sprillans nytt? För att få svar på den frågan har vi även med det allra vanligaste däcket på marknaden – det begagnade. Dessutom granskar vi nyheter från både Goodyear och Pirelli.

Välkomna till Motorförarens sista vinterdäcktest, och vi tackar samtidigt testteamet på Vi Bilägare för ett gott samarbete genom åren.

REPORTAGE: NILS SVÄRD (TEXT & TEST) • ANDERS HELGESSON (TEST) • FREDRIK DIITS VIKSTRÖM (FOTO)

ITAL ICECONTACT3

FALKEN WINTERPEAK F-ICE 1

GOODRIDE ICEMASTER SPIKE Z-506

GOODYEAR ULTRA GRIP ARCTIC 2

NOKIAN HAKKAPELIITTA 10

INVESTERA I NYA DÄCK i år eller behålla de gamla en säsong till? Säg den bilägare som inte har brottats med denna samvetsfråga.

Regelboken är tydlig. Vinterdäcken är olagliga om mönsterdjupet understiger 3,0 millimeter. Men dubbdäck rullar mestadels på vägar med låg friktion – is och snö eller våt asfalt – som inte sliter så hårt. Därför finns det ofta mycket mönster kvar medan åldern tickar på.

Så hur ska man tänka när däcken ser bra ut men gummit närmar sig sitt åttonde år?

För att svara på det har vi med beagnade däck i årets stora vinterdäckstest. Den dubbade jokern är årets testvinnare Nokian Hakkapeliitta 8, tillverkade i början av 2015. Gummit är alltså omkring åtta år gammalt vid det här laget.

Trots åldern finns cirka sju millimeter kvar i mönstret. Några enstaka dubb har trillat ur. De kvarvarande

har blivit trubbiga av tidens tand och utsticket är mindre nu än när däcken var nya.

ATT BEHÅLLA SINA BEFINTLIGA däck ytterligare en vinter är nog extra intressant för många just nu. Utöver stigande inflation och allmänt ökande levnadskostnader har det ryska anfallskriget i Ukraina skakat om däckbranschen rejält med ett minskat utbud

och tydliga prisökningar som resultat.

Ryssland var den allra största vinterdäcksmarknaden och huserade många fabriker. När produktionen plötsligt skulle flyttas till andra länder har flera tillverkare slutat med sina billigare varumärken och prioriterar i stället sina dyraste produkter.

Inför starten av vinterdäckstestet fanns inte heller dubbdäck från Pirelli eller Bridgestone att tillgå i testdi-

mensionen. Det är extra synd i Bridgestones fall som har en ny generation på gång.

TESTFÖRFARANDET INLEDS under hösten hos Vanadis Gummi, vår pålitliga däckhandlare. Så fort de beställda däcken dyker upp kontrollerar vi att dubbsticket följer lagens ramar. Sedan körs de 50 mil för att dubben ska sätta sig ordentligt.

Sju månader senare är testet avslutat. Under tiden har vi kört varv efter varv på snö- och isbanor i skogarna utanför Älvsbyn. Gasat och bromsat dagarna långa i en specialbyggd istunnel i Piteå.

På vårkanten har vi granskat barmarksegenskaperna på både våt och torr asfalt i trakterna av Tammerfors, Finland. Där har vi också mätt förbrukningen på ovalbana och lyssnat på vägbullret på dubbslitna landsvägar.

När alla mätdata vägs samman med våra subjektiva intryck står det klart

Njut av vintersäsongen med en helt ny produkt från Pirelli!

NYHET

**ICE ZERO™
ASIMMETRICO**

Ice Zero Asimmetrico är den nya medlemmen av Pirellis Ice Zero™ familj

Dramastiskt förbättrade egenskaper på is.

Maximal säkerhet och komfort under alla förhållanden.

BREDD: 175 till 255

PROFIL: 40 till 65

FÄLG: 15" till 20"

TORRT ○○○○○○

VÅTT ○○○○○○

KOMFORT ○○○○○○

LIVSLÄNGD ○○○○○○

SNÖ ○○○○○○

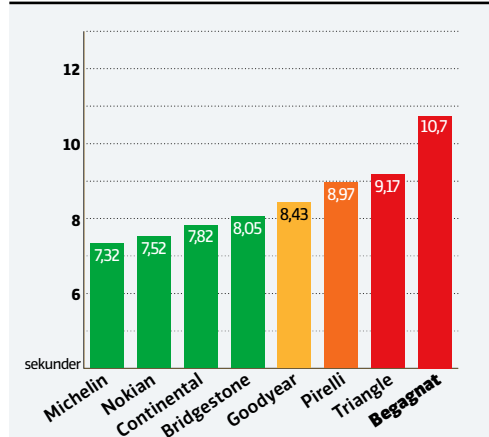
IS ○○○○○○

PIRELLI

START PÅ IS

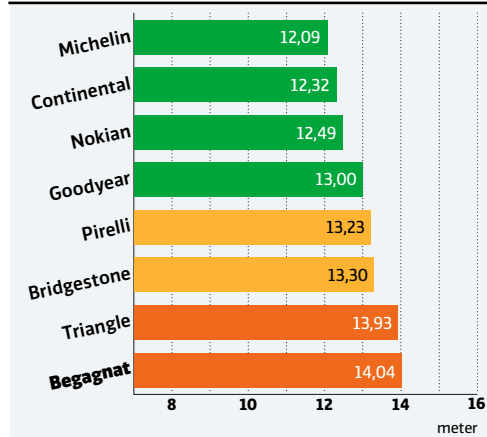
Inomhus, 0–5 till –6°C

KOMMENTAR: Acceleration 5–25 km/tim, snitt av två testomgångar med tolv starter per däck. Bäst startgrepp har Michelin följt av Nokian. De som har svårast att komma iväg på isen är budgetdäcket Goodride och överraskande nog Continental. Faktum är att deras prestationsnivå är närmare det begagnade däckets än de nya konkurrenterna.

BROMS PÅ IS

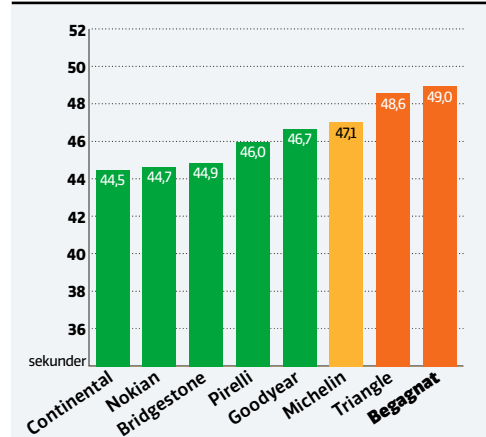
Moln, –4 till –6°C

KOMMENTAR: ABS-bromsning 25–5 km/tim, medelvärde av totalt 24 inbromsningar i två omgångar. Det är jämnt mellan topptrion Nokian, Michelin och Goodyear. Sedan är det större spridning där Falken är bäst efter tätrion. Här syns prestandaförsämringen hos det begagnade däckets tydligt. Greppnivån är 67 procent av ett nytt Nokiandäck.

KÖRNING PÅ IS

Inomhus, –5 till –6°C

KOMMENTAR: Genomsnittlig tid av tre varv. Nokian är vigan i kurvorna medan Michelin och Goodyear behöver lägre ingångsfart. Falken och Continental är trygga och lättkontrollerade medan Goodride släpper styrgreppet plötsligt och plogar rakt fram. Det begagnade däckets är enklare att balansera på greppgränsen jämfört med Goodride.

att det är en tätrio med Nokian, Michelin och Goodyear som sticker ut lite extra. Alla tre når höga poängsummer, men på olika vis.

Strax däreför finns de lite billigare alternativen Falken och Hankook där

framför allt Falken sticker ut med vettigt vintergrepp till ett lite lägre pris.

DET BEGAGNADE DÄCKET DÅ? Med sina slitna dubbar ser vi en tydlig säkerhetsvinst att investera i nya däck –

men bara jämfört med premiumdäcken. Skillnaden till ett nytt kinesiskt budgetdäck är oväntat liten. Lärdomen är tydlig: köp inte billiga, dubblade vinterdäck i tron att friskt gummi är bättre än gamla premiumdäck.

Skulle inte hushållskassan räcka till en uppsättning vettiga däck just nu, lägg undan pengar ett år till och satsa på riktiga prylar nästa säsong i stället. Det tjänar både du, miljön och dina medtrafikanter på.

VÅRT MODERNASTE VINTERSORTIMENT NÅGONSIN!

GOODYEAR

ALLA TRE
VINTERDÄCKEN
REDO FÖR ELBILAR!

ULTRA GRIP
ICE 3

ULTRA GRIP
PERFORMANCE 3

ULTRA GRIP
ARCTIC 2

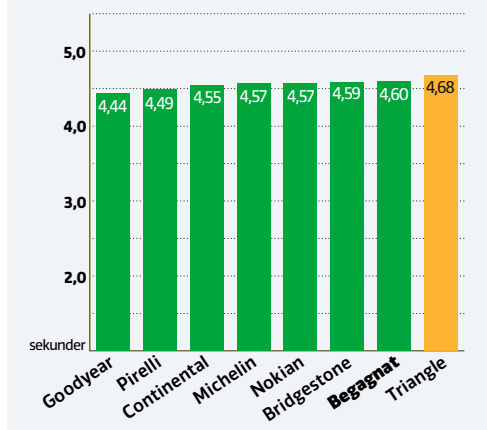
NYTT
FRIKTIONSDÄCK
2023

NYHET!
UTMÄRKT GREPP OCH
BROMSFÖRMÅGA

FLERA TESTVINSTER 2022
UTMÄRKT PRESTANDA
I IS OCH SNÖ

START PÅ SNÖ

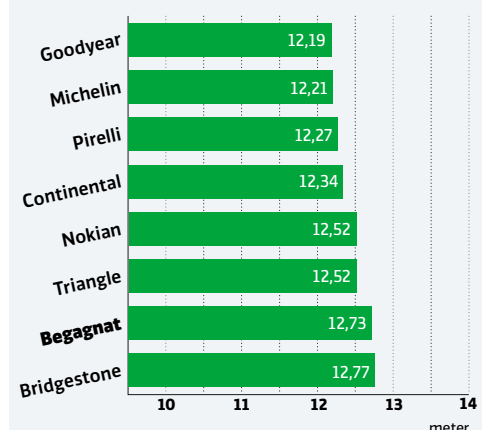
Moln, -8 till -11°C
Moln, -10 till -18°C

KOMMENTAR: Acceleration 5–35 km/tim, genomsnitt av tolv starter à två omgångar. Som vanligt är det små skillnader i startgrepp på snö. Delsegrare blev Goodyear. Därefter är det väldigt jämnt mellan de övriga. Med sitt välbehållna mönster presterar det begagnade däck på samma nivå som nytt gummi.

BROMS PÅ SNÖ

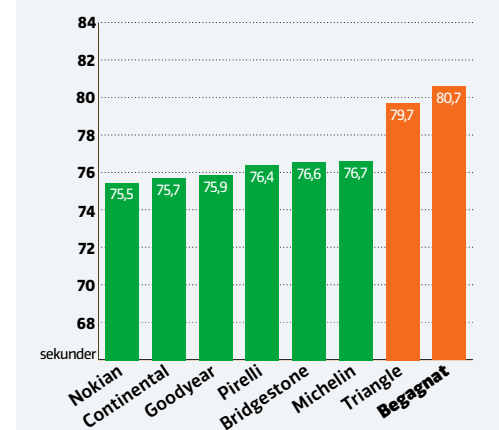
Moln, -8 till -11°C
Moln, -10 till -18°C

KOMMENTAR: ABS-inbromsning 35–5 km/tim, medelsträcka efter totalt 24 inbromsningar vid två olika tillfällen. Budgetdäcket Goodride plockar hem en delseger med den kortaste stoppsträckan på snö, strax före Hankook och Falken. Men vi ser ganska små skillnader i snögrepp med fältet väl samlat resultatmässigt.

KÖRNING PÅ SNÖ

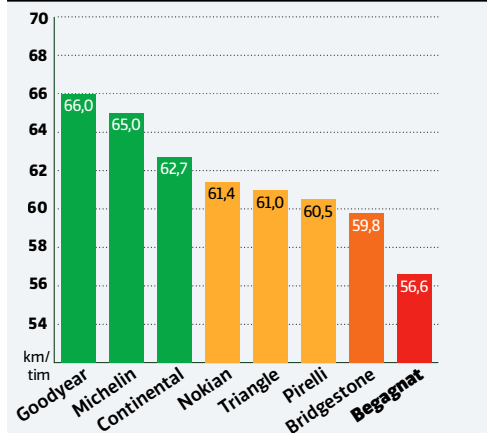
Moln, -7 till -8°C

KOMMENTAR: Genomsnittlig varvtid på tre varv. Nokian trivs när det svänger och är snabbast av alla. Continental imponerar med trygg och förutsägbar balans. Hankook styr in villigt, men har ett yvigt och något svårkontrollerat beteende. Det begagnade däck förmedlar tydligt sin greppnivå och hittar inte på hyss men hamnar ändå sist.

VATTENPLANING

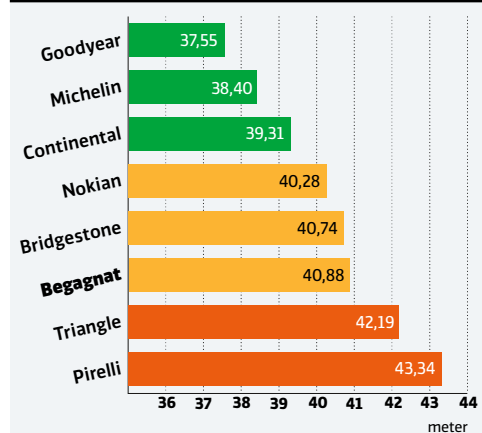
Moln, +8 till +9°C

KOMMENTAR: Den hastighet där drivhjulens snurra 15 procent fortare än verklig fart under acceleration på 1,1 centimeter djupt vatten. Falken uppvisar bäst motståndskraft mot vattenplaning, följt av Goodyear. Störst problem har Nokian, Continental och Michelin. Med skapligt mycket mönster klarar sig det begagnade däck väl.

BROMS VÅT VÄG

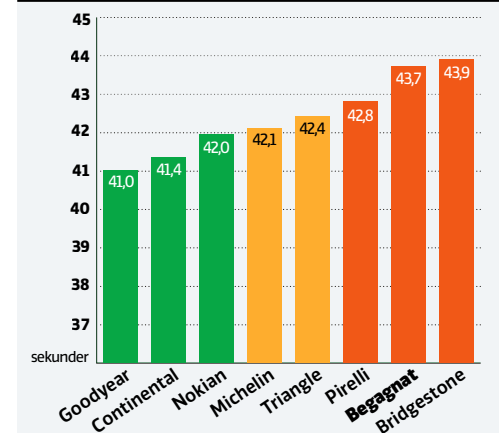
Sol, +14 till +16°C

KOMMENTAR: Bromssträcka 80–5 km/tim. Goodyear stannar som vanligt bra på våt asfalt, men denna gång var Hankook allra bäst. Längst bromssträcka på våta har Nokian och Goodride. Ju mindre mönsterdjup, desto stabilare under hård inbromsning. Därför slår det begagnade Nokian-däcket sitt fabriksnya syskon.

KÖRNING VÅT VÄG

Moln, +8 till +10°C

KOMMENTAR: Continental har ett lättkört beteende med hög greppnivå. Goodyear och Falken har bra vätgrepp men är svårare att placera precis där man vill. Trots att det begagnade däck har förlorat lite av sitt fäste på våta är det ändå bättre än Goodride som glider runt som en tvål och växlar oroligt mellan under- och överstyrning.

SÅ HAR VI TESTAT

Utöver testdäcken kör vi ett dedikerat referensdäck med jämna mellanrum under samtliga delprov för att fånga upp förändringar i underlaget. Alla mätresultat jämkas med referensdäckets grepptrend.

Körtesterna på is- och snö är utförda med framhjulsdrevna Volkswagen Golf på en testanläggning i Älvsbyn, Sverige, i slutet av februari. Elektroniska hjälpsystemen ABS och antisladd har varit inkopplade, med antisladdsystemet i sportläge för att tillåta lite mer hjulspinn och sladdvinkel, detta för att förstärka däckens karaktär samt ge bättre flyt i körningen.

Broms- och accelerationstesterna på is är utförda i Arctic Falls

Dubbutstick kontrolleras noga före, under och efter testet.

inomhusanläggning utanför Piteå, Sverige. Mätningarna startar och slutar vid fem km/tim i stället för vid stillastående för att minimera felmarginaler skapade av bilens teknik (ABS respektive antispinn).

Asfaltsmätningarna på torr och våt väg genomfördes i Tammerfors, Finland, i början av maj med två Volkswagen Golf. Bränslemätning-

arna gjordes på en ovalbana i jämn hastighet (60 km/h) med en Golf GTI.

Alla dubbdäck har dimensionen 225/45 R 17 och hastighetsindex T (190 km/h) eller H (210 km/h).

Friktionsdäcken har samma dimension som dubbdäcken, 225/45 R 17. Hastighetsindex ligger på R (170 km/h), S (180 km/h), T (190 km/h), samt H (210 km/h). Prisuppgifterna är ungefärliga och gäller själva däck. Monteringskostnader tillkommer. Priserna varierar – jämför innan köp!

Betygsskala: 5 = Utmärkt. 4 = Bra. 3 = Medel. 2 = Mindre bra. 1 = Dåligt.

POÄNGSAMMANSTÄLLNING
DUBB- OCH FRIKTIONSDÄCK

Alla delmoment sätts betyg i skala 1–5. Betygsättningen baserar sig på våra mätresultat och tar i beaktande hur stor avvikelset är från snittvärdet av alla testdäck samt rondens bästa resultat. Men för köregenskaper och vägbuller värderas även den subjektiva upplevelsen högt i det satta betyget.

Vissa delmoment viktas vi som mer kritiska än andra och multiplicerar betyget med två eller tre. Exempelvis viktas körning på is upp till maximalt 15 poäng medan broms på torr väg ger högst 5 poäng. Det ger ett slutresultat som prioriterar de kritiska vinterens egenskaperna högre än asfaltsförhållanden, där skillnaderna är mindre. Men titta inte bara på totalpoängen utan jämför däck på de vägförhållanden du anser vara viktigast för dig.

Säkraste vägen till utflykten.

Oavsett vart du ska i vinter kan du lita på oss hela vägen. Våra vinterdäck är utvecklade för att ge din bil ett säkert grepp på snö, is och slask. Utan att ge avkall på körläjdje, räckvidd och livslängd. Hitta rätt däck för din bil och körstil på [continental.se](https://www.continental.se)

Säkerhet startar med däcken.

VikingContact 7

NORDISKT FRIKTIONSDÄCK

1 Nokian Hakkapeliitta 10

**ViBilägare
TESTVINNARE**

Den finska vinterspecialisten plockar många poäng med sin höga greppnivå på is. Det är även bäst på att hantera hala kurvor på både snö och is utan att tappa spåret. En lätt medstyrande bakvagn hjälper till att vrida runt bilen i svängarna. Detta gör däckets något sladdbenäget under press, men är ändå lättkontrollerat på greppgränsen.

Den svängvilliga karaktären fortsätter i asfaltsronderna. Däremot ligger våtgreppet en bit efter de bästa och styrkänslan på torr väg är olinjär i karaktären. Nokian passar den som söker bästa möjliga vinterfäste på snö och is och uppskattar körglädjen på kurviga vägar. Hög lägstänivå med spetssegenskaper på vintern ger en slutlig testseger totalt.

FAKTA

Pris, kr	2513
Tillverkningsland	Finland
Tillverkningsdatum	vecka 39, 2022
Last- & hastighetsindex	94 T
Mönsterdjup, mm	9,1
Antal dubb	216
Dubbutst. efter inkörning, mm	1,2
Dubbutst. efter snö/istest, mm	1,2
Hårdhetstal, shore	53
Montering	Rotationsriktning

BETYG

Is Snö Buller Vätt Torrt

5 5 3 3 4

+ Bra vinterfäste, bra kurvgrepp på alla underlag.

- Vattenplaning, broms på våt väg.

Totalpoäng 84

2 Michelin X-Ice North 4

Michelin uppvisar korta bromssträckor på alla typer av underlag, framför allt på is. Även startgreppet på vinterväglag är högt. Jämfört med de bästa har det något lägre kurvgrepp och såvligare styrreaktioner. Balansen är tydligt understyrd, vilket även ger en stabil bakvagn som sällan bryter ut i sladd.

På barmark stötar Michelin med en naturlig styrkänsla. Ett lägre mönsterdjup än övriga och många små dubbar har tidigare resulterat i lägre buller, men denna gång är vägljudet i nivå med konkurrenterna.

Bra mix av högt vintregrepp och fina asfaltsegenskaper gör att Michelin snuddar vid guldmedaljen. Passar dig som söker ett lugnt och tryggt däck med god vardagskomfort.

FAKTA

Pris, kr	2435
Tillverkningsland	Ryssland*
Tillverkningsdatum	vecka 33, 2021
Last- & hastighetsindex	94 T
Mönsterdjup, mm	8,1
Antal dubb	252
Dubbutst. efter inkörning, mm	1,0
Dubbutst. efter snö/istest, mm	1,1
Hårdhetstal, shore	58
Montering	Rotationsriktning

*Tillverkat före Ukrainakriget.

BETYG

Is Snö Buller Vätt Torrt

5 4 3 3 5

+ Bromssträckor på alla underlag, stabilitet på asfalt.

- Något lägre kurvgrepp.

Totalpoäng 82

3 Goodyear UltraGrip Arctic 2

Generation två av UltraGrip Arctic har korta bromssträckor på alla typer av underlag. Trots att det har klassledande våtgrepp samt de kortaste bromssträckorna på torr väg lyckas Goodyear matcha Nokian och Michelin när det gäller att stanna på is och snö.

Däremot är sidogreppet inte riktigt i nivå med de allra bästa och däckets har också en diffus styrprecision som gör det något svårplacerat under press. Det gäller både på vinterväglag och barmark. Men det hittar inte på hyss och ställer aldrig föraren i knipa.

Goodyear passar dem som ofta kör på barmark men vill ha dubb för den lömska svartisen som lurar i skugorna.

FAKTA

Pris, kr	2277
Tillverkningsland	Polen
Tillverkningsdatum	vecka 35, 2022
Last- & hastighetsindex	94 T
Mönsterdjup, mm	10,0
Antal dubb	190
Dubbutst. efter inkörning, mm	1,1
Dubbutst. efter snö/istest, mm	1,1
Hårdhetstal, shore	58
Montering	Rotationsriktning

BETYG

Is Snö Buller Vätt Torrt

4 4 2 4 3

+ Korta bromssträckor på alla underlag, startgrepp på snö.

- Något diffus styrprecision, vägbuller, rullmotstånd.

Totalpoäng 81

4 Falken Winterpeak F-Ice 1

Förra året diskades F-Ice 1 efter att ha tappat sina dubbar från det ovanligt mjuka gummit. Falken hittade ett produktionsfel och lovade nya däck till alla kunder som fått produkter från den berörda tillverkningsperioden. Var det bara en bortförklaring, eller stämde Falkens påståenden?

När vi nu testar Falkens senaste dubbdäck finner vi att dubbarna sitter som de ska. Det japanska däckets har det bästa vintregreppet näst efter de dyrare märkena. Det har också bra fäste på våt asfalt och står emot vattenplaning bäst av alla.

Nackdelen är en diffus styrkänsla på barmark och förhöjd bullernivå. Falken är ett lite mer prisvärt alternativ med god mix av våtgrepp och vinterfäste.

FAKTA

Pris, kr	2124
Tillverkningsland	Turkiet
Tillverkningsdatum	vecka 43, 2022
Last- & hastighetsindex	94 T
Mönsterdjup, mm	9,1
Antal dubb	186
Dubbutst. efter inkörning, mm	1,2
Dubbutst. efter snö/istest, mm	1,2
Hårdhetstal, shore	59
Montering	Rotationsriktning

BETYG

Is Snö Buller Vätt Torrt

3 4 2 4 3

+ Våtgrepp, vattenplaning, tryggt beteende på snö/is.

- Högt vägljud, diffus styrkänsla på asfalt.

Totalpoäng 75

En avancerad testdator håller koll på alla körningar.

Isen är snart spolad och Anders och Nils kan ge sig ut igen.

5
Continental
IceContact 3

Continental har misslyckats med det viktigaste för ett dubbdäck: att få fäste på isen. Stoppsträckan på is är lämnat efter de övriga premiummärkena. Trots högt pris har däcken bromsprestanda i paritet med Goodride och är bara marginellt bättre än det begagnade däck.

Däremot kommunicerar IceContact 3 väl med föraren om var greppgränsen är och förblir kontrollerbart när fästet är på väg att förloras. Det trygga och lättkontrollerade beteendet går igen på alla underlag.

Continental plockar flest poäng i asfaltgrenarna med fin körkänsla, god stabilitet vid en undanmanöver och lågt buller. Men med högt pris och klen isgrepp är det tyvärr svårt att rekommendera däck till någon, oavsett körtyp.

FAKTA

Pris, kr	2669
Tillverkningsland	Tyskland
Tillverkningsdatum	vecka 48, 2022
Last- & hastighetsindex	94 T
Mönsterdjup, mm	8,4
Antal dubb	216
Dubbutst. efter inkörning, mm	1,0
Dubbutst. efter snö/istest, mm	1,0
Hårdhetstal, shore	57
Montering	Rotationsriktning

BETYG

Is	Snö	Buller	Vätt	Torr
2	4	5	4	5

+ Stabilitet på barmark, lågt buller, lättkört under press.
- Dåligt isgrepp.

Totalpoäng 73

6
Hankook
Winter i*Pike RS2 W429

Det sydkoreanska däck är ett av det äldsta i gänget. I tidigare tester har Hankook uppvisat högre prioritet på vinterväglag men denna gång finner vi att man har förbättrat vptgeppet sedan sist. Det stannar bäst av alla på blöt väg samt klarar vattenplaning väl. Istället halkar Hankook efter i isronderna.

Under press bryter Hankook lätt ut i sladd med ett yvigt beteende som går igen på alla underlag.

På torr väg är styrkänslan stabil och saknar också rakt framstabilitet. Däremot rullar det lättast av de nya däcken och har acceptabel bullernivå.

Till rätt pris är detta ett rimligt alternativ för den som har ekonomi som högsta prioritet.

FAKTA

Pris, kr	1878
Tillverkningsland	Syd Korea
Tillverkningsdatum	vecka 25, 2022
Last- & hastighetsindex	94 T
Mönsterdjup, mm	9,2
Antal dubb	191
Dubbutst. efter inkörning, mm	1,0
Dubbutst. efter snö/istest, mm	1,1
Hårdhetstal, shore	59
Montering	Rotationsriktning

BETYG

Is	Snö	Buller	Vätt	Torr
3	4	3	4	3

+ Vätgrepp, rullmotstånd, broms på snö.
- Något sladdbenäget under press, styrkänsla på asfalt.

Totalpoäng 69

7
Goodride
IceMaster Spike Z-506

Kinesiska Goodride skryter om att deras senaste dubbdäck är utvecklat i Finland och står med 200 dubbar per däck. Dubbningen är också ovanligt väl utförd för ett däck i hårdast segmentet.

Ändå är Goodride sämst av alla nya däck på isen och sämre än det begagnade däck i kurvorna. En förklaring är att gummiblandningen är hårdast i gänget. Det rå också ensamt om hastighetsklassningen H för högre farter. På snö går det bättre där mönstret ger bra bromsgrepp, men kurvgreppet förblir lågt.

Av ett hårdare vinterdäck förväntar vi oss goda barmarksegenskaper men tyvärr uppvisar Goodride testets sämsta vätgrepp. Det ger en blygsam poängskörd i nivå med det begagnade däck totalt.

FAKTA

Pris, kr	1499
Tillverkningsland	Kina
Tillverkningsdatum	vecka 20, 2022
Last- & hastighetsindex	94 H
Mönsterdjup, mm	9,2
Antal dubb	200
Dubbutst. efter inkörning, mm	1,2
Dubbutst. efter snö/istest, mm	1,2
Hårdhetstal, shore	61
Montering	Rotationsriktning

BETYG

Is	Snö	Buller	Vätt	Torr
1	3	4	3	5

+ Stabilitet och bromssträcka på torr väg, lågt buller.
- Dåligt isgrepp, halt på våt asfalt.

Totalpoäng 57

8
Begagnat
(Nokian HKLPL 8, 2015)

Hur står sig åtta år gamla däck med ett rimligt mönsterdjup kvar? Ett däck sägs bli bättre på torr asfalt i takt med att det slits, något vi kan bekräfta. Det begagnade däck uppvisar lägst förbrukning och bäst stoppsträcka på torr väg. Gummit presterar även skapligt på våt väg med godkänd bromssträcka och är inte långt efter i kurvgrepp. Även snögreppet står inte långt ifrån de nya däcken.

Den stora minusposten är en tydlig försämring av isgrepp. Men i isiga kurvor kommunicerar det bra med föraren var greppgränsen är och förblir lättkört under press. Faktum är att det hävdar sig väl med budgetdäck även på is.

Att investera i kvalitet lönar sig i många år framöver.

FAKTA

Pris, kr	-
Tillverkningsland	Finland
Tillverkningsdatum	vecka 18, 2015
Last- & hastighetsindex	94 T
Mönsterdjup, mm	7,3
Antal dubb	190
Dubbutst. efter inkörning, mm	0,8
Dubbutst. efter snö/istest, mm	0,9
Hårdhetstal, shore	59
Montering	Rotationsriktning

BETYG

Is	Snö	Buller	Vätt	Torr
1	3	3	3	5

+ Styrrespons och bromssträcka på barmark.
- Lång bromssträcka och klen startgrepp på is.

Totalpoäng 56

I Piteå har det svenska företaget Arctic Falls en 400 meter lång tunnel med vinter året om.

Gummits hårdhet mäts med en shore-mätare. Ju lägre värde, desto mjukare material.

FÖLJANDE SIDOR:
8 nordiska friktionsdäck i jämförelsetest

Bra, billigt eller begagnat?

Intresset för dubbfria vinterdäck växer i takt med att dagarna med barmark blir allt vanligare i vårt avlånga land.

VINTERGREPP UTAN DUBBAR är dock en tuff nöt att knäcka. På is och snö krävs följsamma konstruktioner med mjukt gummi som bibehåller kontakten mot det hala och ojämna underlaget. Ett tätt mönster med massor av små lameller ser till att det är många kanter som försöker få tag i den hala isen.

DET SÄKRA OCH SJÄLVKLARA VALET AV VINTERDÄCK

EUROWINTER |
HS02 PRO

NYHET

EUROWINTER |
HS02

NYHET

WINTERPEAK |
F-ICE 1

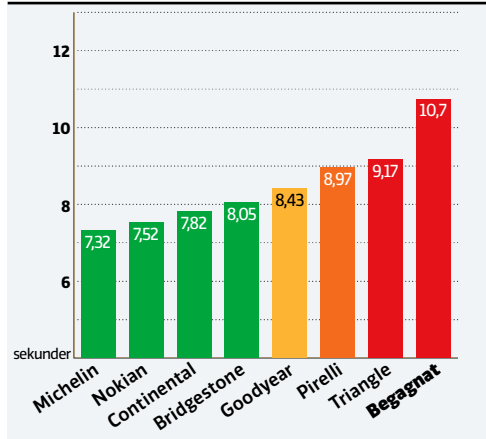
WINTERPEAK |
F-SNOW 1

FALKEN
TYRES

START PÅ IS

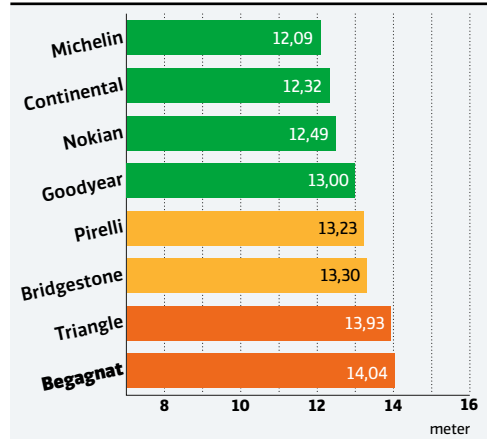
Inomhus, -5 till -6°C

KOMMENTAR: Acceleration 5–25 km/tim, snitt av två omgångar med tolv starter per däck. Michelin och Nokian ger bäst startgrepp på den hala isen, följt av Continental och Bridgestone. En bit efter de andra slirar Triangle och det begagnade däck som kommer i väg sämst av alla. Men inte heller Pirelli imponerar.

BROMS PÅ IS

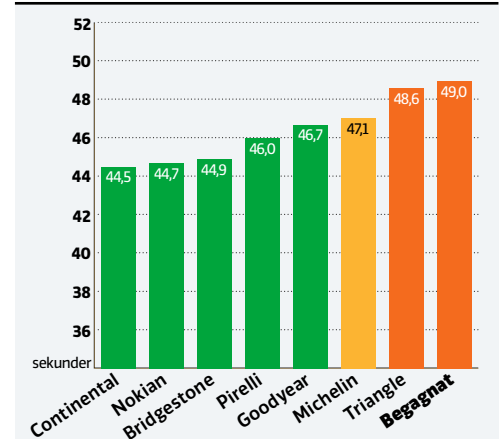
Inomhus, -5 till -6°C

KOMMENTAR: ABS-bromsning 25–5 km/tim, medelvärde av 24 inbromsningar i två omgångar. Återigen uppvisar Michelin bäst grepp på isen. Även bromsprestandan hos Nokian och Continental imponerar. Sedan är det oväntat jämnt mellan det åtta år gamla Nokian-däck och helt fabriksnya Triangle.

KÖRNING PÅ IS

Moln, +0 till -1°C
Moln, -7 till -9°C

KOMMENTAR: Snitt av tre varv à två omgångar. Continental klarar av tvärra svängar med högre G-krafter än de övriga. Bridgestone och Goodyear är lugna och lättkörda. Pirelli och Nokian har rapp styrning. Det gamla däck förmedlar sin greppgräns väl och är tryggare i kurvorna än Triangle som plötsligt kan förlora allt styrgrepp.

PÅ SNÖ ÖPPNAR DE HÄR lamellerna upp sig och suger in snö i mönstret och utnyttjar snökristallernas förmåga att haka i varandra för att greppa tag i den snö som ligger på vägen.

Det här står i bjärt kontrast till vad som behövs för att ge maximalt fäste

på asfalt. Speciellt våt asfalt. Med vatten på vägbanan krävs ett öppet mönster med god evakueringsförmåga, inte ett som vill suga tag i vattendropparna som om det vore snöflingor.

Därför finns två typer av dubbfria friktionsdäck – nordiska och mellan-

europiska. Det nordiska är designat för att fungera i minusgrader och klara av is medan det mellaneuropeiska fokuserar på regniga vintrar i plusgrader med inslag av snö. I vårt test fokuserar vi på den nordiska varianten som dominerar i Skandinavien.

De stora nyheterna inför vintersäsongen 2023/2024 kommer från Goodyear och Pirelli. Goodyear har en tradition av nordiska däck som överbryggat karaktärerna hos de nordiska och mellaneuropeiska friktionsdäcken med att erbjuda vettigt

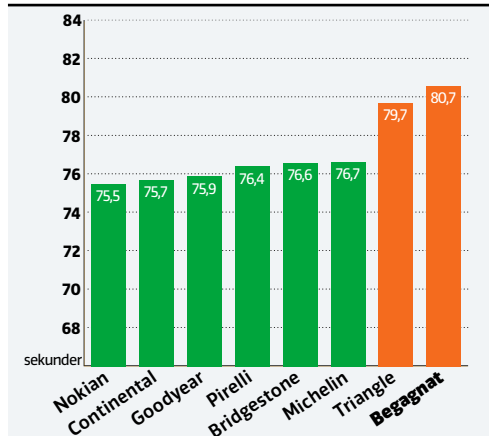
Vad är gemensamt för husfasader, gjutna produkter, ridunderlag, vattenrening och asfalt?

SVAR: Samtliga är användningsområden för återvunnet däckgummi, läs mer på sdab.se

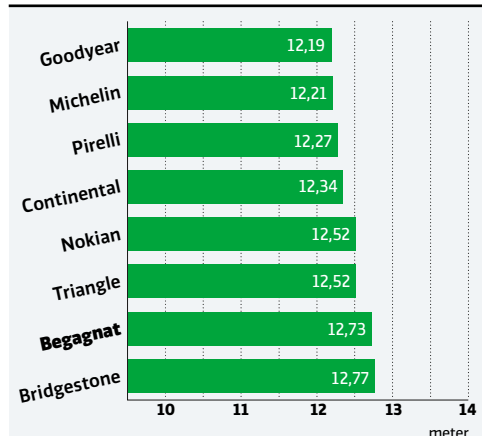

START PÅ SNÖ

Moln, -8 till -12°C
Moln, -10 till -11°C

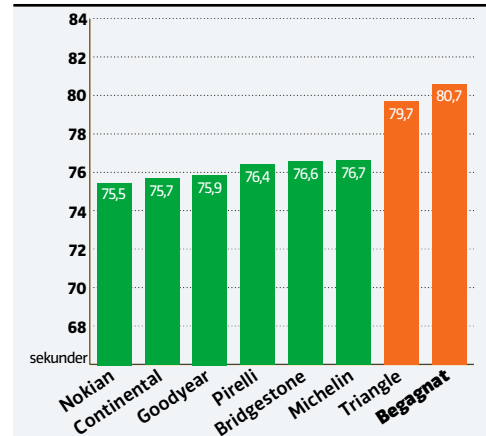
KOMMENTAR: Acceleration 5–35 km/tim, genomsnitt av tolv starter i två omgångar. Som vanligt är det väldigt jämnt mellan testdäcken på snö. Allra bäst startgrepp uppvisar Goodyear och Pirelli. Sedan är de andra nästan likvärdiga, inklusive det begagnade däck. Dock halkar Triangle efter de övriga i själva startögonblicket.

BROMS PÅ SNÖ

Moln, -8 till -12°C
Moln, -10 till -11°C

KOMMENTAR: ABS-inbromsning 35–5 km/tim, medelsträcka efter totalt 24 inbromsningar vid två tillfällen. I bromsmomentet är det ännu jämnare än i accelerationsmätningarna och samtliga når ett bra betyg. Mellan bästa och sämsta däck skiljer blott en halvmeter. Allra bäst stannar Goodyear, Michelin och Pirelli på den hårt packade snön.

KÖRNING PÅ SNÖ

Moln, -8 till -10°C
Moln, -11 till -12°C

KOMMENTAR: Genomsnittlig varvtid av totalt sex varv vid två olika tillfällen. När vägen svänger är det desto större skillnader i däckens uppträdande. Nokian och Continental klarar högst kurv hastigheter men även Goodyear imponera i snön. Återigen är det begagnade däck mer kontrollerbart än Triangle, trots något lägre greppnivå.

isgrepp ihop med klassesledande egenskaper på våta vägar. Frågan är om det nya däck fortsätter på inslagen bana eller om man har ändrat prioritering med generationsbytet?

I Pirellis fall är det en nygammal

produkt som är hämtad från den asiatiska marknaden. Detta då Pirelli stängt ned sin ryska fabrik som tillverkat de nordiska vinterprodukterna.

Ersättaren är också ett så kallat nordiskt friktionsdäck men utvecklat för

Kina och Japan. Det är något styvare i konstruktionen och har asymmetriskt mönster vilket skvallrar om mer asfaltsfokus än det som tidigare såldes här.

Precis som i dubbdäcktestet har vi

med ett begagnat premiumdäck med åtta år på nacken som fortfarande är i bra skick. Så hur står sig ett gammalt och slitet friktionsdäck?

Friktionsdäckens mjukare gummiblandning slits snabbare än de här-

VI HAR RÄTT DÄCK FÖR DIN BIL

Däckteam är Sveriges största kedja inom däck och fälg med närmare 160 anslutna verkstäder över hela Sverige, från Överkalix i norr till Skurup i söder.

Vi bedriver försäljning av däck och fälg mot såväl privatpersoner som företag med tjänstebilflotta eller transportverksamhet.

Tack vare att vi ägs av medlemmarna själva och inte av någon däckleverantör har vi möjlighet att erbjuda dig bästa möjliga däck och fälg utifrån behov och önskemål.

Hitta din närmaste Däckteamverkstad på dackteam.se

DÄCKTEAM
vet vilka däck du behöver

MICHELIN PERFORMANCE MADE TO LAST

GÖR SKILLNAD – VÄLJ MICHELIN!

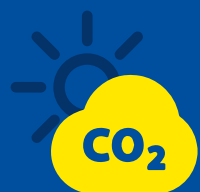
**SPARA 25%
PÅ DÄCKEN⁽¹⁾**

Färre däckbyten

**SPARA 4%
PÅ BRÄNSLET⁽²⁾**

Slitna däck är mer bränsleeffektiva

**SPARA
PÅ MILJÖN⁽³⁾**

Bidra till att spara 6,6 miljoner ton CO₂

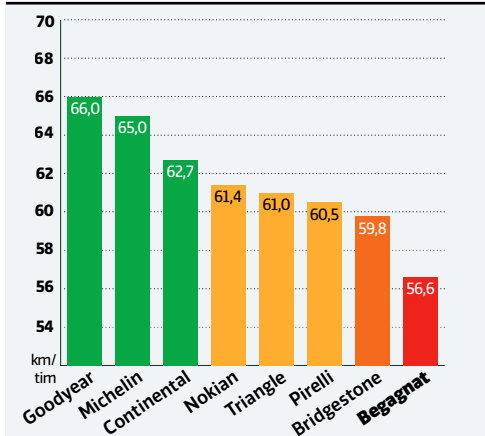
(1) 1 däck mindre per år ifall byte av däck sker vid 1,6 mm istället för 3 mm.
(2)(3) Studie utförd av Ernst & Young (maj 2017). Förutsätter regelbundet slitage av däck och respekt för rekommendationer från däck- och biltillverkare.

MICHELIN

VATTENPLANING

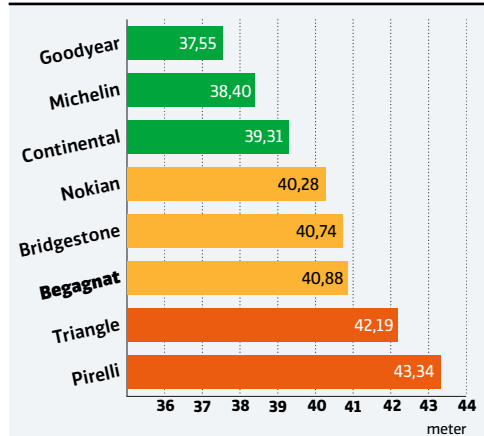
Väckande, +2 till +3°C

KOMMENTAR: Den hastighet där drivhjulen börjar snurra 15 procent fortare än verklig fart under acceleration i sju millimeter djupt vatten. Nordiska friktionsdäck brukar ha problem med vattenplaning, men Goodyear och Michelin når goda resultat. I botten hittar vi det begagnade däck. Även Bridgestone har problem med stående vatten.

BROMS VÅT VÄG

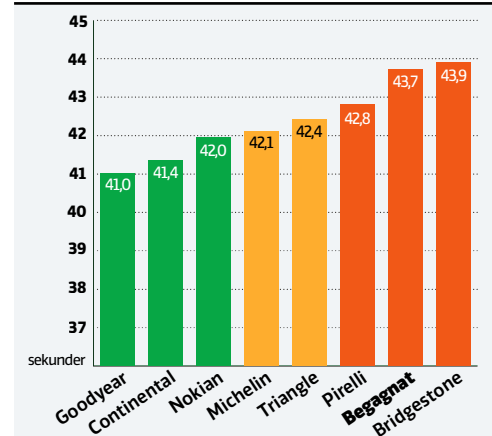
Sol, +10 till +15°C

KOMMENTAR: Bromssträcka 80–5 km/tim. Goodyear stannar bäst på våt asfalt. Även Michelin uppvisar hög bromsprestanda. De övriga stannar en till två meter senare förutom besvikelsen Triangle – och framför allt nyheten från Pirelli som jämfört med de bästa behöver en dryg billängd extra för att få stopp från beskedliga 80 km/tim.

KÖRNING VÅT VÄG

Sol, +12 till +13°C

KOMMENTAR: Snittid av tre varv. Än en gång visar Goodyear att det behåller den våta asfalten bäst. Continental är välbalanserat och lätt att lotsa runt kurvorna. Triangle fortsätter sitt tveksamma beteende med att tappa allt grepp plötsligt utan förvarning. Bridgestone understyr kraftigt med lågt kurvgrepp.

dare dubbdäcken och de körs oftare i trakter med högre andel barmark på vintern. Jämfört med det begagnade dubbdäcket har därmed vårt friktionsdäck något mer slitage.

Mönsterdjupet mäter drygt sex millimeter, jämfört med dubbdäckets sju millimeter, och gummit har

hunnit hårdna mer än det begagnade dubbdäcket i samma ålder.

TROTS ETT STÖRRE SLITAGE har faktiskt friktionsdäcket bibehållit mer av sitt ursprungliga isgrepp. I takt med att dubbarna slits förlorar dubbdäcket sitt isgrepp snabbare än vad det odubbade däck gör.

Istället har friktionsdäckets våtegenskaper försämrats snabbare i takt med att mönstret slits och gummit styvnat. Det märks speciellt i vattenplaningsmomentet.

Men vi ser samma totalresultat som i dubbdäcktestet: trots sin ålder kan det slitna premiumdäcket matcha ett

helt nytt budgetdäck, även på is.

Det är alltså bättre att behålla ett gammalt premiumdäck ett år till än att köpa ett nytt budgetdäck för att få färskt gummi.

Välj därför alltid kvalitet före pris – det lönar sig på både kort och lång sikt.

I GODA HÄNDER
euromaster.se

ERBJUDANDE TILL DIG SOM ÄR MEDLEM I MHF!

Vi erbjuder alla
MHF-medlemmar

Köp
4 betala **3** på utvalda däck
för hos Euromaster

Rabatten gäller på däck från
Kumho och Falken.

Använd kampanjkod **MHF23**
på euromaster.se eller ta med
annonsen till din verkstad.
Gäller t.o.m. 30/11. Välkommen!

KUMHO TYRE ¹ **FALKEN**
High Performance Tyres

Köp däck och
boka skifte på
euromaster.se

KOM ÄNNU LÄNGRE MED INGO-APPEN!

Hos oss betalar du aldrig mer än nödvändigt för soppan. Med vår app kan du dessutom vinna fria liter, få koll på din bränsleförbrukning och enklare hitta till någon av våra över 290 stationer. **Ladda ner INGO-appen och hitta din närmaste station. Välkommen!**

1 Continental VikingContact7

**ViBilägare
TESTVINNARE**

□ Trots att VikingContact7 är ett av de äldsta däckena på marknaden presterar det fortfarande på topp. Efter en tredjeplats i förra årets test av suv-dimensioner är Continental återigen etta.

Däcket förmår att bibehålla styrgreppet även i riktigt tajta kurvor på is. Likaså förblir det lättkontrollerat på snö med en stabil bakvagn utan sladdtendenser under press.

Trots de fina egenskaperna på vinterväg fortsätter Continental att övertyga i barmmarksronderna. Styrkänslan på asfalt är god, det hanterar undanmanöverproven väl och uppvisar vettiga stoppsträckor på både våt och torr asfalt.

Att nästan alltid vara topp tre i varje delmoment ger en välförtjänt slutserger. Continental passar alla typer av vinterbehov.

FAKTA

Pris, kr	2226
Tillverkningsland	Tyskland
Tillverkningsdatum	vecka 43, 2022
Last- & hastighetsindex	94 T
Mönsterdjup, mm	8,1
Hårdhetstal, shore	53
Vikt, kg	9,1
Montering	Rotationsriktning

BETYG

Is	Snö	Buller	Vätt	Torrt
5	4	4	4	4

⊕ Lättkört under press på alla underlag, hög jämn nivå.

⊖ Inget nämnvärt.

Totalpoäng 89

2 Goodyear UltraGrip Ice 3

□ Säsongens stora nyhet är tredje generationen UltraGrip Ice från Goodyear. Föregångarna har utmärkt sig som nordiska friktionsdäck som presterar väl på våta vägar. Nykomlingen behåller denna marknadsposition men har också förstärkt vintergreppet. Det presterar på topp gällande start och broms på snö och uppvisar god kurvtagningsförmåga. Även isgreppet håller hög nivå, dock något efter de allra bästa.

Mest imponerar däcket i asfaltsronderna, speciellt på våta. Styrkänslan och stabiliteten i undanmanöverproven är bäst i gänget. Så också vattenplaningsförmågan och stoppsträckan på våt väg.

Goodyear är bästa valet om du kör mest på barmark men ändå vill ha bra is- och snögrepp.

FAKTA

Pris, kr	2091
Tillverkningsland	Polen
Tillverkningsdatum	vecka 50, 2022
Last- & hastighetsindex	94 T
Mönsterdjup, mm	7,9
Hårdhetstal, shore	56
Vikt, kg	9,2
Montering	Rotationsriktning

BETYG

Is	Snö	Buller	Vätt	Torrt
4	5	3	5	5

⊕ Klassledare på barmark, korta bromssträckor på is/snö.

⊖ Något lägre kurvgrepp på is än de flesta.

Totalpoäng 87

3 Nokian Hakkapeliitta R5

□ Nokians senaste friktionsdäck plockar flest poäng av alla i snö- och isronderna. Det har pigga reaktioner och styr in rappt i kurvorna. För att vara ett mjukt friktionsdäck är det ett körglatt däck som ger en medstyrande bakvagn som passar den aktiva föraren. Omvänt: den som önskar ett lugnt och odramatiskt däck kan finna Nokian något för sladdvänligt.

På asfalt klarar det av undanmanöverproven väl, men har något olinjär styrkänsla. Vätgreppsegenskaperna ligger strax efter de bästa konkurrenterna, det gör även vägbullret. Hakkapeliitta R5 har dock lågt rullmotstånd.

Nokian passar de som prioriterar vinterväsegenskaperna högst av allt och uppskattar de rappa kurvsegenskaperna.

FAKTA

Pris, kr	2450
Tillverkningsland	Finland
Tillverkningsdatum	vecka 46, 2022
Last- & hastighetsindex	94 T
Mönsterdjup, mm	8,2
Hårdhetstal, shore	52
Vikt, kg	9,5
Montering	Rotationsriktning

BETYG

Is	Snö	Buller	Vätt	Torrt
5	4	2	3	3

⊕ Klassledande vintergrepp, lågt rullmotstånd.

⊖ Broms på våt väg, styrkänsla asfalt, vägbuller.

Totalpoäng 84

4 Michelin X-Ice Snow

□ Det franska friktionsdäcket har imponerande vintergrepp i längdled – alltså acceleration och broms. Här finns testets bästa stoppsträcka på is och bromsprestandan på snö får också högsta betyg.

Däremot har Michelin svårare i kurvorna där det inte gillar att bli stressat med hastiga styrutslag eller i tajtare kurvor då det svarar med tydlig understyrning.

I stället uppvisar däcket god stabilitet på barmark där man också uppskattar den naturliga styrkänslan. Dock kvarstår den understyrda balansen under press, speciellt på våt asfalt.

Michelin passar dig som prioriterar korta stoppsträckor och god körupplevelse i vardagssituationer före maximal kurvtagningsförmåga.

FAKTA

Pris, kr	2268
Tillverkningsland	Kina
Tillverkningsdatum	vecka 30, 2022
Last- & hastighetsindex	94 H
Mönsterdjup, mm	8,0
Hårdhetstal, shore	57
Vikt, kg	10,1
Montering	Rotationsriktning

BETYG

Is	Snö	Buller	Vätt	Torrt
4	4	3	5	4

⊕ Bromssträckor på vinterväg, styrkänsla på barmark.

⊖ Något förhöjt rullmotstånd, tydligt understyrd balans.

Totalpoäng 83

I de svenska skogarna testas det däck och bilar året runt.

WINTER	
← Snow handling	13
↑ Snow flat	3-9
↑ Snow handling	14-16
SUMMER	
↑ Wet handling	14

Vi testade start och broms på is i en jämnt tempererad inomhustunnel i skydd från väderförändringar.

5
Bridgestone
Blizzak Ice

□ Japanska Bridgestone är ett av få vinterdäck som har asymmetriskt mönster, utmärkt med in-/utsida i stället för rullriktning. Det främjar kurvtagning men ger sämre vattenegenskaper.

Blizzak Ice är också ett av de mjukaste däcken (gummits "Shorevärde" är låga 49). Det ger bra kurvgrepp på snö och is, men är inte lika lättkontrollerat vid greppgränsen på snö som de bästa. Bromsprestandan på vinterunderlag håller medelnivå.

Det mjuka gummit biter bra vid broms på torr asfalt och har lågt vägbuller. Däremot saknas stabilitet vid undanmanöverprov på torr väg och våtgreppet är ett av de sämre i gänget.

Utän tydlig spetskompetens placerar sig Bridgestone en bit efter pallplatserna.

FAKTA

Pris, kr	2663
Tillverkningsland	Japan
Tillverkningsdatum	vecka 28, 2022
Last- & hastighetsindex	91 S
Mönsterdjup, mm	8,6
Hårdhetstal, shore	49
Vikt, kg	9,8
Montering	In-/utsida

BETYG

Is Snö Buller Vätt Torrt

- + Trygga köregenskaper på is/ snö, lågt buller.
- Vattenplaning, broms på våt väg, styrkänsla på asfalt.

Totalpoäng 73

6
Pirelli
IceZero Asimmetrico

□ När Pirelli inte kunde producera sitt nordiska friktionsdäck IceZero FR i Ryssland hämtade man hit sitt asiatiska friktionsdäck Asimmetrico i stället.

Som namnet antyder har däckets ett så kallat asymmetriskt mönster (med deikerad in-/utsida i stället för rullriktning). Det har också något styvare stomme samt hårdare gummi än de övriga och en högre hastighetsklassning.

Bromssträckorna på snö och is håller medelnivå. I kurvorna uppvisar Pirelli kvicka styrreaktioner men kan släppa fästet plötsligt med lång glidfás när greppet går förlorat.

Bästa grenen är väguppträdande på torr asfalt. Tyvärr är bromssträckorna på barmark samt våtgreppet sämst i gänget, vilket gör poängskörden sparsam.

FAKTA

Pris, kr	2176
Tillverkningsland	Kina
Tillverkningsdatum	vecka 44, 2022
Last- & hastighetsindex	94 H
Mönsterdjup, mm	8,0
Hårdhetstal, shore	57
Vikt, kg	9,7
Montering	In-/utsida

BETYG

Is Snö Buller Vätt Torrt

- + Rapp styrning, stabil på asfalt, bra snögrepp.
- Våtgrep, bromssträckor på barmark, sämre fäste på is.

Totalpoäng 71

7
Triangle
SnowLink PL01

□ Kinesiska Triangle skryter i marknadsföringen om att däckets är utvecklat i Finland. Trots detta har det en ovanligt hård gummiblandning med klen vintregrepp. I isiga kurvor förlorar det greppet fram utam förvarning och bilen understyr kraftigt utan att föraren kan göra något.

Genomgående för delmomenten på is och snö är greppnivån på nivå med det begagnade däckets i den här jämförelsen.

I barmarksronderna presterar Triangle något bättre sett till konkurrensen, men det mäktar aldrig med att lämna den nedre resultatthalvan. Störande vägbuller cementerar en redan given sistaplats av de nya däcken. Faktum är att poängen inte ens räcker för att slå det åtta år gamla däckets. Det blir en delad sista plats.

FAKTA

Pris, kr	818
Tillverkningsland	Kina
Tillverkningsdatum	vecka 14, 2022
Last- & hastighetsindex	94 R
Mönsterdjup, mm	7,7
Hårdhetstal, shore	65
Vikt, kg	10,7
Montering	Rotationsriktning

BETYG

Is Snö Buller Vätt Torrt

- + Kort bromssträcka på torr asfalt.
- Kurvgrepp på vinterväglag, bromssträcka på vått, buller.

Totalpoäng 51

8
Begagnat
(Nokian Hakkapeliitta R2, 2015)

□ Det begagnade däckets, Nokian Hakkapeliitta R2, var en testvinnare när det var nytt 2015. Nu är det åtta år gammalt med cirka sex millimeter mönsterdjup och hårdare gummi. Vi ser en påtaglig försämring på is och snö mot de nya toppdäcken, men det håller ändå jämna steg med det fabriksnya Triangle-däckets i vinterronderna. R2 är faktiskt mer lätthanterligt i kurvorna då det är välbalanserat och varnar tidigt att greppgränsen närmar sig.

På asfalt ger lägre mönsterdjup en fördel när det gäller broms och förbrukning, men orsakar i stället problem med vattenplaning. Högt slitage på främradäckets utsida resulterar i dåligt kurvgrepp.

Vi konstaterar att nya däck ger en klar säkerhetshöjning – men bara om man köper de bästa.

FAKTA

Pris, kr	-
Tillverkningsland	Finland
Tillverkningsdatum	vecka 35, 2015
Last- & hastighetsindex	94 R
Mönsterdjup, mm	6,2
Hårdhetstal, shore	62
Vikt, kg	8,9
Montering	Rotationsriktning

BETYG

Is Snö Buller Vätt Torrt

- + Styrrespons på barmark, förmedlar greppnivån väl.
- Vattenplaning, våtgrepp, förlängd stoppsträcka på is.

Totalpoäng 51

Tänk på att däcktryck varierar med temperaturen. Från +10 till -20 skiljer det 0,3 bar i lufttryck.

TA HAND OM DINA DÄCK

□ **Förvaring:** Rätt förvarat behåller däckets sin prestanda under många år. Helst vill däckets ligga mörkt och svalt. Viktigtast är att de inte utsätts för ljusets UV-strålar eller större temperaturförändringar. Innan förvaring skölj gärna av däckets med ljummet vatten för att få bort salt och vägföroreningar.

□ **Körning:** Tänk på att starta och accelerera mjukt samt ta det lugnt i cirkulationsplatser. Vrid ej på ratten vid stillastående utan försök att vara på lätt rull vid parkeringsmanövrar – detta är extra viktigt för dubbdäck.

□ **Hjulvinklar:** Kontrollera bilens hjulvinklar. Snedslitage förkortar livslängden rejält. En hjulinställning kostar en knapp tusenlapp och kan göras hos bil- och däckverkstäder.

Vädret bestämmer. Vissa arbetsdagar inleds 05.00 för att få jämna och rättvisa förhållanden.

LITE AV VARJE. Honda ZR-V är en höjd kombi, eller kompakt suv. Kalla det vad man vill, men en lagom stor familjebil med smart drivlina som ger fyrhjulsdriivningen utan hög förbrukning.

Honda som rymlig halv-suv

När Honda presenterar något nytt handlar det ofta om spännande tekniska lösningar och futuristisk design. Nu presenterar Honda sin ZR-V och säger att den är en suv. Det är nog snarare en semi-suv, som Volvo XC70 en gång i tiden. Den nya Hondan är kort och gott en bränsleeffektiv och rymlig familjebil.

DET FÖRSTA INTRYCKET bakom ratten i nya Honda ZR-V är harmoni. En klassisk förarmiljö med all modern teknik varsamt förpackad ger föraren all information på ett tydligt men också varsamt vis.

Knappar för värme och ventilation sitter där de ska och är lätta att hantera utan att ta blicken från vägen. Instrumentbelysningen är behaglig även vid mörkerkörning.

Toppversionen, Advance, har dessutom head-up-display som speglar den viktigaste information i förarens synfält ovanför instrumentbrädan. Stolarna är riktigt bra med lagom mycket sidostöd och alla tänkbara justeringsmöjligheter.

Väl ute på vägen förstärks intrycket av harmoni. Bilen är tyst, fjädringen riktigt komfortabel och prestanda känns fullt tillräckligt. Hondas tekniker har utnyttjat elmotorernas kraftiga vridmoment på 315 Newtonmeter från start och kombinationen av de tre motorerna i hybridsystemet för en maximal sammanlagd effekt på 184 hästkrafter.

Körkänslan är som att köra en bil med en 6-cylindrig motor på ungefär samma effekt.

Intressant vad man kan åstadkomma med avancerad teknik. Styrningen är ovanligt lätt men ändå känslig. En lite udda kombination som fungerar riktigt bra och knapparna på ratten är så logiska att man inte måste titta på dem varje gång något ska justeras.

Väl framme på bensinmacken visar det sig att bilen dragit 6,8 liter bensin per 100 km under en 48 mil lång resa genom Sverige. Riktigt bra siffror för en bensinbil som har en tjänstevikt på 1,6 ton och är fyrhjulsdreven.

Elektrifiering och hybridteknik tillsammans med bensinmotor är på väg att slå ut dieseln när det gäller personbilar. Både Toyota och Honda har åtskilliga gånger hyllat hybridtekniken och nu när bensinpriset ligger så mycket lägre än dieselpriiset har trenden mot bensinhybrider blivit allt kraftigare.

HONDA HAR TAGIT hybridtekniken till hjälp för att kombinera låg förbrukning med bra prestanda och framför allt bra vägegenskaper på alla underlag. Det intressanta med den här bilen är hur smidigt och sofistikerat tekniken arbetar utan att föraren överhuvudtaget märker det.

Fullhybriddrivlinan kombinerar ett energitätt litiumjonbatteri med två kompakta, kraftfulla elmotorer med en nyutvecklade 2,0-liters direktinsprutade bensindrivna Atkinson-motor, som växlar automatiskt mellan EV, Hybrid och bensinmotor.

Vid körning i stadsmiljö drivs Hondan huvudsakligen på elektricitet för noll utsläpp samtidigt som den drar nytta av elmo-

torernas höga vridmoment, snabba respons och låga ljudnivå. Vid ökad acceleration växlar ZR-V till hybriddrift för att driva hjulen med elmotorn, medan förbränningsmotorn genererar den elektricitet som krävs.

Vid ständigt höga hastigheter, som på motorväg, växlar tekniken till bensinmotorn som då driver bilen med minimala energiförluster och elmotorn hjälper till vid behov.

SLUTLIGEN KONSTATERAR VI hemma att bilen egentligen inte är speciellt hög, utan mer som en kombi med något högre markfrigång. Honda ZR-V är 1,62 meter hög och frigånghöjden är 19 centimeter, vilket betyder att insteget är mer lagom högt för de som inte vill krypa ner i en sänkt "sportigare" bilmodell. Lastutrymmet bjuder trots ganska strömlinjeformade runda former på 1300 liters lastvolym om man faller baksätet och lastar till innertaket. Med uppfällt baksäte och last till fönsterhöjd bak blir det tyvärr bara 380 liter.

Sammanfattningsvis konstaterar vi att Honda har gett bilen egenskaper som framför allt passar långfärdskörning där komfort och förarmiljö är viktigt, men samtidigt en drivlina som ökar drivkraften på bakaxeln för bästa styrrespons vid hårdare körning på krokiga vägar. Tekniken fördelar också kraften effektivt mellan axlarna vid körning på snö eller is. Bilens styrka är den avancerade drivlinan och den harmoniska förarmiljön.

STEFAN NILSSON

KORTFAKTA

HONDA ZR-V ADVANCE

Pris: Från 399 000 kr (testbilen: 449 000 kr).

Motor: Två elmotorer samt en fyr cylindrig 2,0 liters

bensinmotor.

Effekt: 184

hk/135

kW sammanlagd systemeffekt.

Vridmoment: 315 Nm.

Prestanda: Toppfart: 173 km/h, 0–100 km/h: 8,0 s.

Längd/bredd/

höjd/axelavstånd:

457/184/162/266 cm.

Tjänstevikt/totalvikt/

släp:

1 710/445/700 kg.

Garantier: Nybil: 3 år/10 000 mil. Vagnskadegaranti: 3 år.

3 år. Rostskydd kaross (genomrostning): 12 år. Rostskydd avgassystem (genomrostning): 5 år. Rostskydd chassikomponenter (genomrostning): 10 år. Elektrisk drivlina: 5 år.

Deklarerad bränsleförbrukning, enl. WLTP: 5,8 l/100 km.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

CO₂-utsläpp: 132 g/km WLTP.

+ Förarmiljö
Låg bränsleförbrukning
Komfort

■ Låg dragvikt
(700 kg)
Begränsat lastutrymme vid uppfällt baksäte

Expertomdöme

”Teoribok innehåller all körkortsteori som den som skall ta B-körkort för personbil behöver. [...] Helt allmänt är bildmaterialet omfattande och av god kvalitet. Texten har många punktlister som hjälper till att göra innehållet lättläst och tydligt.”

Helhetsbetyg: Mycket bra

Lektor: Krister Olsson, BTJ-häftet nr 11, 2023

Fest för 14 000 lastbilsäls

Helt traditionsenligt hölls Skåne Truckshow på Ljungbyhed under en fredag till lördag i början av september. Årets lastbilsträff överträffade alla tidigare både vad gäller väder, antal besökare och framför allt antal utställare. Självklart var även MHF på plats.

SKÅNE TRUCKSHOW. Drygt tusen utställda fordon granskades och bedömdes av cirka 14 000 besökare, vilka även kunde besöka ett 60-tal företagstutställare.

Bland utställarna fanns även MHF Skåne med trafiksäkerhetsinformation där man även i år lät besökare prova vältbilen och krocksläden.

Intresset var stort för MHF:s ”hands on-trafiksäkerhetsarbete” som går ut på att visa vilka krafter det finns även i krockar i riktigt låga hastigheter liksom den obehagliga upplevelsen att hamna upp och ner i en bil som voltat. Sammanlagt hade MHF-montern närmare 500 besök, 250 personer testade vältbilen och 232 testade krocksläden.

ÅRETS SKÅNE TRUCKSHOW blev en enda stor lastbilsfest med sommarvärme långt in på fredagskvällen. Festen lockade deltagare från en rad olika länder och har blivit norra Europas största lastbilsträff sett till antalet utställda fordon.

Naturligtvis dominerade svenska lastbilar, men det var många deltagare från Danmark, Nederländerna och Tyskland som visade upp sina fina lastbilar. En riktig hyllning till lastbilbyggandet och den kreativitet som finns bland lastbilsägare.

DEN EFTERTRAKTADE UTMÄRKELSEN ”Best in show” gick till danske Lars Hansen som kom till Ljungbyhed med sin Kenworth W900 med en trailer inredd till en saloon i wild west-stil med en trailer som passande nog är en Great Dane Trailer. ”Best in show” är ett pris där publiken röstar fram sin favorit och Lars Kenworth hade redan ett ”Best in show” med sig i bagaget eftersom han vann publikens röster med samma bil 2019.

I vanlig ordning fanns det gott om utställda veteraner, flera av dem renoverade till ett skick som glänste mer än vad bilarna gjorde när de lämnade fabriken på 1900-talet. Tommy Nordbergh Åkeri körde exempelvis hem förstapriset bland veteranfordonen med en Scania 142 från 1987.

STEFAN NILSSON

UPPSTÄLLNING. Längre och högre sträckte sig alla kranbilarnas kranar mot kvällshimlen när solen precis gått ner.

STOR OCH LITEN. Perfekt renoverad Scania-Vabis klassiska ”Bulldog” med en liten Bulldogsvälp på vändskivan.

RODEO-TUR. Lone Star i Höör bjöd på lite Texas-känsla med både longhorns och en rodeomaskin för de som ville testa lite amerikansk westernkultur.

KLASSISK NOSBIL. Längst fram en eftertraktad Scania T-bil, vilket betyder att det är en bil med motorhuv framför chauffören. Belysningen är omfattande med allt från dekorbelysning över varseljuss till fjärrljus.

VILDA VÄSTERN. Amerikansk truckerkultur och västertradtitioner ligger danske Lars Hansen varmt om hjärtat. Hans Kenworth W900 med en trailer inredd till en saloon i wild west-stil röstades fram till Best in show av publiken.

AMERIKANSK DRÖM. Henrik på Rosenlunds åkeri i Jönköping välputsade Peterbilt från 1968.

PRIS FÖR BÄSTA LJUS. Diodhuset var på plats och delade ut Ledson Light Award för snyggaste belysning och priset gick till Simon Lundman på Lundmans Djurtransport AB.

kare på klassiskt flygfält

LÄRA FÖR LIVET. Lite trafiksäkerhetsnack med ungdomarna i vätebilen. Till vänster: Lennart Magnusson, ordförande i MHF:s campingklubb syd. I bilen: Philip Ronner, vid ratten, Elliott Tillgren, passagerarsätet och Max Ronner i baksätet. Till höger: Roger Nilsson, ordförande MHF region Skåne.

LÅNGA KÖER. Årets upplaga av Skåne Truckshow slog alla rekord och det blev långa köer både för besökare och utställare. Det var fortfarande snygga lastbilar på väg in på området vid sjutiden på fredagskvällen.

LÅNGVÄGA. Matin Snel, t.v., och Mick Bood körde från Holland med sin drygt ett år gamla Scania R770 trailerdragare.

ing bjöd även han på klassisk amerikansk truckerkultur med en FOTO: STEFAN NILSSON

RAD PÅ RAD. Det blir täta rader när över ettusen lastbilar ställdes ut på flygfältet i Ljungbyhed. Bilarnas belysning blir extra effektiv i skymningsljuset.

En glad Oscar Svensson kom till Skåne Truckshow med en Scania R580 som han kör för Svenssons Energiflis i Fröderyd.

MOTIVLACK. Ett imponerande lackeringsarbete visades upp på de utställda bilarna. Fler lastbilar rullade in medan besökarna vandrade runt i området.

SKÅNEVETERAN. Christer Lennartsson i Ystad kom med sin fina Scania 143H från 1989. En skånsk veteran som körde hem andrapriset i klassen Veteran & Kult.

MATFEST. Ingen Truckshow utan rejält med förtäring. Här äts det med kulinariska läckerheter som väfflor och älgkebab i fonden.

VILKEN UPPLEVELSE! Junioren fick åka med på den stora lastbilsutställningen i Ljungbyhed

Köp dina däck nu betala senare!

Du hittar dina däck på [OKQ8.se](https://okq8.se)

Använd vår nya tjänst
Betala senare*

*Läs mer om vår nya produkt, Betala senare, på [OKQ8.se](https://okq8.se)

Motorföraren i backspegeln

MM, eller år 2000 om man inte använder sig av romerska siffror. Vi tittar närmare på oktober månad, som naturligtvis färgades av Oktoberrevolutionen i Jugoslavien. Hundratusentals demonstranter tog sig till Belgrad för att protestera, vilket ledde till att president Slobodan Milošević avsattes den sjätte oktober.

Knappt en vecka senare, attackerades det amerikanska krigsfartyget USS Cole när hon låg vid Yemens hamn Aden. Två självmordsbombare kör in i sidan av fartyget med en sprängfylld båt, och 15 besättningsmän avlider av explosionen.

I Sverige får vi en ny justitieminister. Laila Freivalds avgår och ersätts av Thomas Bodström. I oktober kommer även Motorföraren ut till sina medlemmar och tidningen har nu funnits i 73 år.

TEXT: MIKAEL LINDBERG

Nedslående resultat

Systembolagets nya öppettider på lördagar gav fler rattfyllerister. Det kunde Olof Egerstedt, polisens högste ansvarige för alkohol- och trafikfrågor, konstatera. Polisen gjorde en vetenskaplig uppföljning av Systembolagets försöksverksamhet med ändrade öppettider.

Snart kunde de se åtskilliga tillslag framförallt på lördagsförmiddagarna, och vid tillfartsvägarna till just Systembolagen. I samma veva konstaterade Olof Egerstedt att målet med 1,8 miljoner utandningsprov per år var för högt satt. En mer realistisk siffra skulle vara runt 1,2 miljoner prov.

Omslag

Peugeot's lilla uppstickare 206 CC pryder omslaget. En plåtcab som faller ner taket på 16 sekunder med ett knapptryck. Självklart är det premiärvisning av modellen på årets Parissalong. I samma utgåva av tidningen är det också test av årets dubbade vinterdäck – och vinnare blev ...

Jo, det fungerar faktiskt

Kan man köra en vanlig dieselbil på lika vanlig matolja? Jodå, inga problem, enligt tyska motortidningen Auto im Bild, som testat.

Bilen i fråga kördes 600 mil på vanlig matolja från matbutiker. Bland de positiva resultaten var högre toppfart och renare avgaser. På minussidan hamnade ett högre slitage av motorns cylindrar på grund av högre arbetstemperatur, som i sin tur berodde på att matoljan var mer trögflytande än diesel.

Radikalt grepp

Hur uppmärksammar man ungdomar kring farorna med rattfylleri? MHF hade svaret – man anordnade en fingerad rattfylleriolycka med statister, en idé man lånade från USA. Projektet hette På en tiondel av en sekund, och allt hölls hemligt för att inte förstöra överraskningsmomentet.

Den fingerade olyckan skedde på Söderslättsgymnasiet i Trelleborg. Strax efter lektionerna hade börjat, krockade några "rattfulla"

elever med en annan bil. Skolans populära vaktmästare låg "dödligt skadad" på asfalten och tre personer "dog".

En hel del elever blev chokade, men långt ifrån alla – Den fingerade olyckan hade redan läckt ut till lokalpressen, som också var på plats. Projektledare Tom Bjerver konstaterade att projektet med den fingerade olyckan ändå överträffade arrangörernas alla förväntningar.

Är nu det här sant, eller ett aprilskämt? Under-

tecknad kan intyga att det faktiskt går. En bekant rusade redan i slutet av 1990-talet in i en lågprisbutik när han såg att matoljan var billigare än dito diesel. Det var sommar och hans diesलगolf gick alldeles utmärkt på matoljan, och baktill spreds doften av snabbmatsrestaurang ...

Tio däck i test

Motorförarens Hasse Britth var en hejare på att testa vinterdäck. Det här året var det dubbat som stod på programmet, och tio olika dubbdäck fick bekänta färg. Däcken bromstestades på barmark, riven sjöis och kördes genom slalomprov. Bästa däck i vinterproven blev Nokian Hakkapeliitta 2, men när resultaten av vinter- och barmarksprov lades ihop, blev totalsegraren Uniroyal MS Plus 45.

40 världspremiärer

Parissalongen 2000 bjöd på många bilnyheter, spridda över 20 000 kvadratmeter yta i tre hallar. En blickfångare var förstas premiären av den svenska supersportbilen Koenigsegg CC, som tagit sex år att utveckla. Under huven på den slanka karossen vilade en kompressormatad V8-motor 4,6 liter som gav 655 hästkrafter. Toppfarten låg redan då på 390 km/h och den skulle konkurrera med exempelvis Ferrari, McLaren och Lamborghini. Priset gick inte av för hackor.

Drygt tre miljoner kronor spåddes den kosta ut till kund.

Bland de mer resonabelt prissatta bilarna fanns exempelvis tuffa, öppna Opel Speedster, en mittmotorbil som levererade 147 körglada hästkrafter till priset av 312 500 kronor.

Från Sveriges sida visade man stolt upp Volvo Performance Concept Car, en nästan produktionsklar sportversion av S60-modellen.

Någon som möjligen tänker Polestar?

TILLSAMMANS RÄDDAR VI LIV

Ett tryggt och pålitligt alkolås som gör skillnad

Ett alkolås är ett enkelt sätt att undvika olyckor – och i många fall rädda liv. Med alkolås installerade i dina bilar tar du inte bara ansvar för din personal och dina tillgångar, du visar också kunder och andra att ditt företag sätter stort värde på säkerhet.

Dignita AL-100 är ett av marknadens mest pålitliga och användarvänliga lås. Det går snabbt att installera och få i drift, har hög mätnoggrannhet och är anpassat för alla typer av fordon. Alkolåset används av såväl företag som privatpersoner. Dignita är godkända av Transportstyrelsen som leverantör av villkorade alkolås för dig som har fått ditt körkort återkallat pga rattfylleri.

Läs mer om hur vi tillsammans gör vägarna säkrare på dignita.com